

ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

พิชญา พุกผาสุข

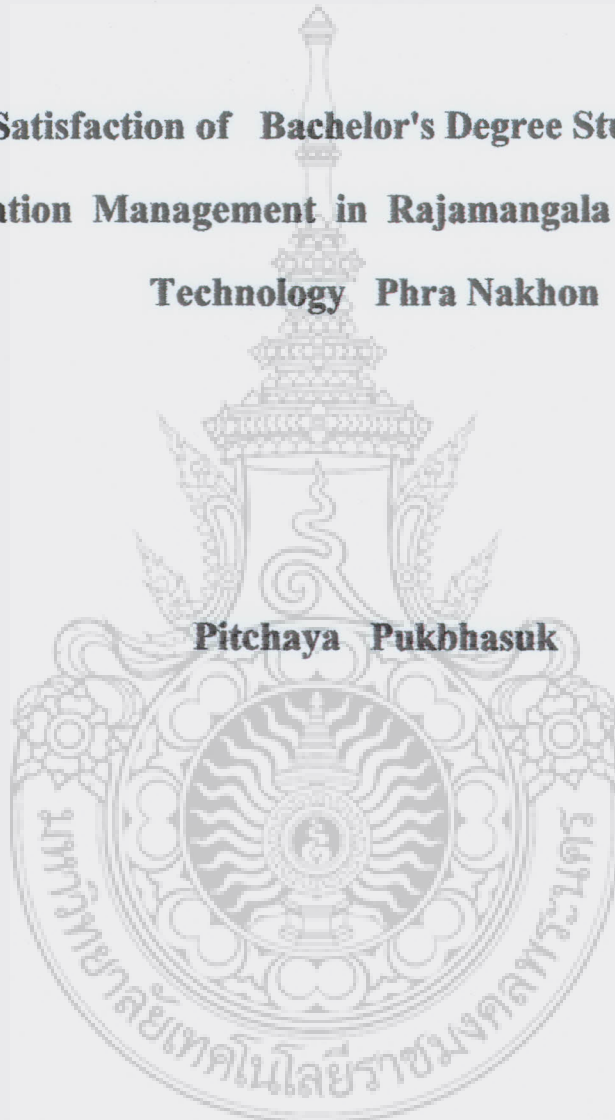

งานวิจัยได้รับงบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

**The Satisfaction of Bachelor's Degree Students about
Education Management in Rajamangala University of
Technology Phra Nakhon**

Pitchaya Pukbhasuk

This Research is Funded by Faculty of Science and Technology

Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

Year 2010

ชื่อเรื่อง : ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้วิจัย : พิชญา พุกผาสุข

ปีที่ทำวิจัย : พ.ศ. 2552 – พ.ศ. 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจำแนกตามตัวแปรเพศ คณะที่ศึกษาอยู่ และผลการศึกษานี้จะศึกษาใน 5 ด้าน คือ ด้านความต้องการทางกาย ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านความมีสุนทรียภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทั้ง 9 คณะ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t – test และ ONE WAY ANOVA ใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัย พบว่า

ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยภาพรวม มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ รองลงมาคือด้านด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านความมีสุนทรียภาพ

การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามตัวแปรเพศโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความต้องการทางกาย และด้านความมีสุนทรียภาพมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามคณะที่ศึกษาโดยภาพรวมและตามคณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามผลการศึกษานี้จะศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี การจัดการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้รับงบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สำเร็จได้ด้วย ความช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งและขอกราบ ขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณคณาบดีทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

ขอขอบคุณครอบครัวของข้าพเจ้าที่ให้การส่งเสริม สนับสนุน ให้กำลังใจในการศึกษา ครั้งนี้ รวมทั้งท่านอื่นๆ ที่มีได้เอ่ยนามในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้กำลังใจ และความช่วยเหลือ ทำให้ งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณอาจารย์สุรพร กิตติสารวัฒน์ โณ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

พิชญา พุกผาสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(2)
สารบัญ.....	(3)
สารบัญตาราง.....	(5)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบความคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความพึงพอใจ.....	7
ระบบการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	35
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4 ผลการวิจัย.....	37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปผลการวิจัย.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก	73
ภาคผนวก ข	79
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	82

สารบัญญัตราง

ตารางที่	หน้า
1	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ คณะที่ศึกษาอยู่ และผลการศึกษาลดลี่ยสะสม..... 38
2	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยภาพรวม..... 40
3	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความต้องการทางกาย 41
4	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมั่นคงปลอดภัย..... 42
5	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ..... 44
6	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความเข้าใจ 45
7	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีสุนทรียภาพ..... 46
8	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ 47
9	แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามคณะที่ศึกษา 48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามคณะที่ศึกษา..... 49
11	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ภาพรวม เป็นรายคู้ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา..... 50
12	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความต้องการทางกาย เป็นรายคู้ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา 52
13	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมั่นคงปลอดภัย เป็นรายคู้ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา 54
14	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ เป็นรายคู้ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา 56
15	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความเข้าใจ เป็นรายคู้ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา 58
16	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีสุนทรียภาพ เป็นรายคู้ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา 60
17	แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม 62
18	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม 63

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาวะโลกปัจจุบันของเรานั้นอยู่ในยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นโลกแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความสามารถเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด โดยเชื่อกันว่าการศึกษาก็ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศนั้นจะสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับพัฒนาประเทศ ทั้งยังเป็นการสร้างความสมดุลให้ความกลมกลืนของการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้เกิดขึ้นได้ ซึ่งระบบการศึกษาปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้บุคคลได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง อาชีพและสังคม

การจัดการอุดมศึกษาไทย อยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เป็นผลให้สถาบันอุดมศึกษาต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ บทบาท พันธกิจ สังคมโลกในปัจจุบันเป็นสังคมที่ไร้พรมแดนและเป็นสังคมแห่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่หลักในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์งานวิจัยและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อการพัฒนาประเทศ ภารกิจหลักดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาประเทศ การสร้างและพัฒนาคนให้มีคุณภาพขึ้นอยู่กับจัดการอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นส่วนผลักดันให้ภารกิจอุดมศึกษาบรรลุสู่เป้าหมาย (เอกสาร โครงการสัมมนา วิชาการเรื่อง อุดมศึกษาไทยในทศวรรษหน้า : 2550)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ให้บริการการศึกษาและผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าให้กับสังคมไทยเป็นระยะเวลายาวนาน นับย้อนจากการสถาปนาในนาม “วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา” วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2518 เป็นวันที่พระราชบัญญัติ “วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา” ได้ถูกประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้เพื่อผลิตครูอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรี ให้การศึกษาทางด้านอาชีพทั้งระดับต่ำกว่าปริญญาตรีระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตรชั้นสูง ทำการวิจัยส่งเสริมการศึกษาทางด้านวิชาชีพและให้บริการทางวิชาการแก่สังคม วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานการศึกษาที่มีคุณภาพและศักยภาพหลายๆ ด้าน ต่อมา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อใหม่ว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” (Rajamangala Institute of Technology) ในวันที่ 15 กันยายน 2531 สืบเนื่องจากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 36 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาของรัฐดำเนินการโดยอิสระ และมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลของสภาการศึกษา โดยมีการรวมกลุ่มวิทยาเขตจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 122 ตอนที่ 6ก ได้รับสถาปนาขึ้นในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 แห่ง เมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยวิทยาเขตเดิม 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ วิทยาเขตพระนครเหนือ (เอกสารเผยแพร่จากฝ่ายประชาสัมพันธ์: กันยายน 2548) เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2549 คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้มีมติใหม่เกี่ยวกับความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และยึดมั่นในการสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีการยกเลิกวิทยาเขตและเปลี่ยนชื่อเป็นคณะต่างๆ 9 คณะใหม่ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจและคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ (จัดการเรียนการสอน ณ วิทยาเขตพณิชยการพระนคร) คณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (จัดการเรียนการสอน ณ วิทยาเขตพระนครเหนือ) คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น (จัดการเรียนการสอน ณ วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ (จัดการเรียนการสอน ณ วิทยาเขตโชติเวช) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน (จัดการเรียนการสอน ณ วิทยาเขตเทเวศร์) (เอกสารการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร: 2549) เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลด้านการปฏิรูปการศึกษาและนำพาประเทศสู่การแข่งขันกับนานาประเทศ ให้มีการพัฒนาแบบยั่งยืนตามสภาพของพื้นที่ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระยะยาวร่วมถึงการตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวม เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน โดยขยายฐานการให้บริการอุดมศึกษาแก่ประชาชนทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามีความคล่องตัว

สถานะทางการศึกษาในปัจจุบันมีสภาพการเปลี่ยนแปลงที่คล้ายคลึงกัน สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมีแรงกดดันเป็นอย่างมากจำนวนสถาบันอุดมศึกษามีมากขึ้น มีอิสระในการจัดการศึกษา(Liberalization) ไม่ว่าจะเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดใหม่ หรือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ขยายสาขาหรือวิทยาเขตเข้าไปในจังหวัดต่างๆ จึงเกิดความหลากหลายและมีความซับซ้อนในการจัดการศึกษามากกว่าเดิม ด้วยเหตุที่มีสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้นความยากลำบากในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาลดความเข้มข้นลง บัณฑิตที่จบออกมามีจำนวนมากและไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควรคุณลักษณะของบัณฑิตบางประการไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หรือ นายจ้างสิ่งที่ตามมาคือปัญหาการว่างงานของบัณฑิตอุปสรรคในการประกอบอาชีพเป็นต้นดังนั้น สถาบันการศึกษาที่ไม่ได้คุณภาพ หรือ ได้คะแนนการประเมินคุณภาพในเกณฑ์ต่ำจากการประเมินของหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) (สมศ.) และสำนักงานพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ก็ประสบปัญหาในตลาดการศึกษาในอนาคตได้เช่นกัน เพราะทั้งตัวนักศึกษาที่จะเข้ามาทำงานและบริษัทที่จะรับบัณฑิต จากสถานศึกษานั้นๆ จะทราบข้อมูลคุณภาพสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งด้วยมหากการที่ประเทศจะพัฒนาไปได้นั้น ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ต้องพัฒนา คือการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยให้มนุษย์รู้จักคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้ การที่ประชากรในประเทศได้รับการศึกษาที่เพียงพอ ย่อมทำให้ประชากรมีระเบียบวินัยต่อตนเอง และสังคม ส่งผลให้สังคมมีความสงบสุข นอกจากนี้การศึกษายังมีส่วนช่วยให้มนุษย์ประดิษฐ์ ค้นคว้า เพื่อแสวงหาความสะดวกสบาย การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี ตลอดจนถึงในด้านอื่นๆ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาของไทยควรเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขันจากมหาวิทยาลัยทั่วโลก ที่เห็นความสำคัญของตลาดการศึกษาในประเทศไทย (จิระ หงส์สดารมภ์ , 2548) การจัดการศึกษายุคใหม่มีการนำคิดการบริหารจัดการมาประยุกต์ใช้ นั่นคือควรตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ด้วยวิธีการเรียนที่มีความสุข สนุก มีการถกเถียงเพื่อปะทะทางปัญญา และควรมีแนวความคิดการบริการลูกค้าในฐานะลูกค้าควบคู่กันไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาและนำข้อมูลที่ได้ย้อนกลับมาใช้วางแผน พัฒนา ปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถาบันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. เพื่อจัดลำดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านต่างๆ ตามลำดับจากมากไปหาน้อย
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามตัวแปรเพศ คณะที่ศึกษาอยู่และผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม

สมมติฐานของการวิจัย

นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครแตกต่างกัน จำแนกตามตัวแปรเพศ คณะที่ศึกษาอยู่ และผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย 2 กลุ่ม ซึ่งแสดงเป็นกรอบแนวความคิดการวิจัยดังนี้

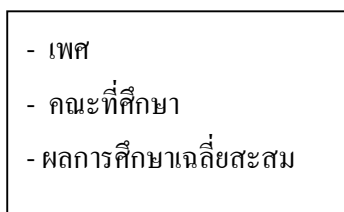
1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables) คือตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ เพศ คณะที่ศึกษา ผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม
2. ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความต้องการทางกาย ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านความมีสุนทรีย์

ตัวแปรอิสระ

(Independent variables)

ตัวแปรตาม

(Dependent variables)

ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาทั้ง 5 ด้าน

- ด้านความต้องการทางกาย
- ด้านความมั่นคงปลอดภัย
- ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ
- ด้านความรู้ความเข้าใจ
- ด้านความมีสุนทรีย์ภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ประโยชน์ต่อนักศึกษา ผลการวิจัยในครั้งนี้ช่วยให้เข้าใจวิธีการจัดการศึกษาที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อให้อาจารย์สามารถวางแผนจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษา ซึ่งจะทำให้นักศึกษาได้เรียนอย่างมีความสุข
2. ประโยชน์ต่อผู้วิจัย ได้นำการวิจัยซึ่งเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ร่วมกับศาสตร์บริหารการศึกษา อันเป็นประสบการณ์ที่ดีของผู้วิจัยที่มีโอกาสพัฒนาการทำวิจัยพร้อมกับปฏิบัติหน้าที่อาจารย์
3. ประโยชน์ต่อหน่วยงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสามารถสนองนโยบายการสร้างงานวิจัยในระดับอุดมศึกษาและตอบสนองพันธกิจ มุ่งมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ยังตอบสนองนโยบายการจัดการศึกษา เน้นให้จัดการศึกษามุ่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาขีดความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ
4. ประโยชน์ต่อสังคม ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลเผยแพร่ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และเป็นแนวทางแก้ไขในวงการศึกษานั้นเป็นแนวทางก่อให้เกิดการขยายองค์ความรู้ (Body of knowledge) หรือศาสตร์ของการวิจัยเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 9 คณะ ได้แก่คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะศิลปศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทั้ง 9 คณะ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามคณะที่นักศึกษาสังกัด และใช้เกณฑ์กำหนดขนาด

ของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp.607 - 610) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 551 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินแต่ละด้านดังนี้

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 9 คณะ ได้แก่คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะศิลปศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) คือตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ เพศ คณะศึกษา ผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความต้องการทางกาย ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านความมีสุนทรีย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการศึกษา หมายถึงการวางแผนการเรียนการสอน การปฏิบัติตามแผนบริหารการศึกษา และการควบคุมที่อาจารย์ได้ดำเนินการเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

2. ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง สภาพความรู้สึกที่ดี ความรู้สึกชอบ เห็นด้วย ในทางบวก

3. ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา หมายถึง สภาพความรู้สึกที่ดีของนักศึกษาที่เป็นไปตามความมุ่งหมายต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความต้องการทางกาย ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านความมีสุนทรีย์

4. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทั้ง 9 คณะ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอไว้ดังนี้

1. ความพึงพอใจ
 - 1.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
2. ระบบการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 - 2.1 การบริหารงานภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 - 2.2 การจัดการศึกษา
 - 2.3 การรับเข้าศึกษา
 - 2.4 การคิดหน่วยกิต
 - 2.5 ระยะเวลาการศึกษา
 - 2.6 การวัดผลการศึกษา
 - 2.7 ลักษณะกลุ่มสาขาวิชาชีพ
 - 2.8 การลงทะเบียน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

สมยศ นาวิการ (2524, หน้า 29) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรุนแรงของความต้องการของบุคคลเพื่อผลความพึงพอใจจะเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ

พรณี ชูชัยเจนจิต. (2528 : 28) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องของความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป

กิติมา ปรีดีดิลก (2529, หน้า 321-322) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงาน และเขาได้รับการตอบสนองความต้องการของเขาได้

ภรณี กิรีติบุตร (2529, หน้า 15) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง กิจกรรมในการเสนอความสนใจของสมาชิก หรือความรู้สึกพึงพอใจซึ่งบุคคลมีต่อบทบาทหรืองานของตนในองค์การ โดยเห็นว่าการทำสิ่งดังกล่าวตนได้รับรางวัล หรือผลตอบแทนอย่างยุติธรรมจากองค์การที่ตนเป็นสมาชิกอยู่

ชริณี เดชจินดา (2530, หน้า 4) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้น เมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

สมรภูมิ ขวัญคุ้ม (2530, หน้า 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ผลรวมของความรู้สึกชอบของบุคลากรอันเกิดจากทัศนคติที่มีต่อคุณภาพและสภาพของหน่วยงาน อันได้แก่ การจัดองค์การ การจัดระบบงาน การดำเนินงาน สภาพแวดล้อมของการทำงาน ประสิทธิภาพของหน่วย ตลอดจนการบริหารงานบุคคล ซึ่งคุณภาพและสภาพของหน่วยงานดังกล่าว มีผลกระทบต่อความต้องการของบุคคล และผลต่อความพึงพอใจของบุคคลนั้น

สุเทพ เมฆ (2531, หน้า 39) กล่าวว่า ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้สึกพอใจในสภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา มีความเจริญงอกงาม มีความกระตือรือร้น เพื่อจะเรียนให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง

ฉิวรัตน์ ภูมิใจสกุล (2532, หน้า 19) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการที่แท้จริงเพื่อให้ได้ผลอย่างใดอย่างหนึ่งภายใต้สถานการณ์ทำงาน หากบุคลากรได้ค่าตอบแทน เลื่อนตำแหน่ง ได้รับการยกย่องย่อมเกิดความพึงพอใจ แต่ถ้าหากได้รับการตำหนิ หรือการลงโทษแบบต่าง ๆ ย่อมก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจขึ้น

ชนิดา ชื่นวัฒนาประณีต (2541, หน้า 10) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือมีความพอใจในสิ่งที่ตนปรารถนา ถ้าได้รับการตอบสนองความต้องการของตนก็จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง

พนมยงค์ บัวจุม (2542, หน้า 14) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีที่ชอบหรือพอใจในองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงานและผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับการตอบสนองในความต้องการที่เขาพึงปรารถนา

ทัศนีย์ สิงห์เจริญ (2543, หน้า 18) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นปฏิกิริยาทางด้านความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า หรือสิ่งที่มากระตุ้น

นิธินา คงสวัสดิ์ (2544, หน้า 11) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ผลของความสนใจ เอาใจใส่ในเรื่องนั้น ๆ ความรู้สึกในทางที่ดีมีความสุข มีความชอบมีความพอใจของบุคคลที่มีต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานหรือการเรียน ซึ่งความรู้สึกมีแรงจูงใจของเขาเหล่านั้นได้รับการตอบสนองทำให้การปฏิบัติงานหรือการเรียนเกิดความรู้สึกตั้งใจเต็มใจและสามารถปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อรทัย บุญช่วย (2544, หน้า 10) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกและทัศนคติของบุคคลอันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งจะปรากฏออกมาทางพฤติกรรมโดยแสดงออกมาในลักษณะของความชอบ ความพอใจที่จะเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จิตติชัย ปลัดทองวัน (2545, หน้า 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องของความรู้สึกของบุคคลต่อปัจจัยต่าง ๆ เช่น การบริการ การได้รับการเอาใจใส่ เป็นต้น ที่ตรงกับความคาดหวังหรือที่ติดตามความคาดหวังของบุคคล

วินัย ไพรทอง (2546, หน้า 20) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบพอใจ ดีสุขใจ ของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งถ้าบุคคลไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานอาจเกิดสภาวะเครียด และเกิดปฏิกิริยาเรียกร้อง

อุมพร ร่วงน้อย (2546, หน้า 15) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองตรงความต้องการของตนจึงทำให้เกิดความรู้สึกและทัศนคติที่ดีทำให้ปฏิบัติงานหรือกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้บรรลุผลสำเร็จ

โยเคอร์ (Yoder, 1958 p. 6) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ผลรวมของความรู้สึกของบุคคลใดบุคคลหนึ่งว่าชอบหรือไม่ชอบสภาพต่าง ๆ ในกิจกรรมของเขา และมีระดับมากน้อยเพียงใด

วรูม (Vroom, 1964, p. 99) กล่าวว่า ทัศนคติและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถ interchangeable ได้เพราะทั้งสองคำนี้จะหมายถึงผลที่ได้ จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทัศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้นและทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจนั่นเอง

ทิฟฟินและแมคคอมมิก (Tiffin & McCormick, 1968, p. 349) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ ที่ตั้งอยู่บนความต้องการพื้นฐาน (Basic Need) มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์และสิ่งจูงใจ (Incentive) และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

พาร์คเกอร์และโอเกลส์บี (Parker & Oglesby, 1972, p. 173) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำกิจกรรมเป็นความรู้สึกในเรื่องต่าง ๆ ของบุคคลที่มีกิจกรรมทำ

กู๊ด (Good, 1973, p. 320) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง คุณภาพหรือระดับความรู้สึกอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความสนใจ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมที่เขาทำอยู่ในทางบวก

วอลแมน (Wolman, 1973, p. 384) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก(Felling) มีความสุขเมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Want) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

มอร์ส (Morse, 1995, p. 27) กล่าวว่า ความพึงพอใจในกิจกรรม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถลดความเครียดของบุคคลให้น้อยลงถ้ามีความตึงเครียดมากจะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ ในกิจกรรมความตึงเครียดนี้เป็นผลมาจากความต้องการของบุคคล หากบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการแล้วความตึงเครียดก็จะลดน้อยลงหรือหมดไป อันเป็นผลให้เกิดความพึงพอใจในกิจกรรม

จากความหมายของความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากความต้องการหรือความคาดหวังของบุคคล ซึ่งเป็นการจูงใจให้บุคคลพยายามที่จะตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังของตนเองให้ได้ และเมื่อบุคคลสามารถตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังของตนเองได้แล้วก็จะเกิดความพึงพอใจในสิ่งนั้นๆ แต่ในทางตรงกันข้ามหากบุคคลไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังของตนเองได้ความพึงพอใจก็จะไม่เกิดขึ้น

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความพึงพอใจ ทำให้มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจ หลายทฤษฎีซึ่งเป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไป ได้แก่ ทฤษฎีความต้องการ ทฤษฎี ความคาดหวัง และ ทฤษฎีการจูงใจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทฤษฎีความต้องการ

เฮิร์ซเบิร์กและคณะ (Herzberg & Others, 1959, p. 60-63) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำกิจกรรมประกอบด้วย 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยจูงใจ (Motivators) เป็นปัจจัยภายในตัวบุคคล (Intrinsic) เป็นสิ่งที่อยู่ในความรู้สึกนึกคิดหรือในจิตใจของแต่ละบุคคลที่จะกระตุ้นให้บุคคลที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความรู้สึกในด้านดี มีความพึงพอใจในการทำกิจกรรม การขาดปัจจัยเหล่านี้มิได้เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจแก่บุคคลที่ทำกิจกรรมแต่อย่างใด แต่การมีปัจจัยเหล่านี้จะช่วยเป็นสิ่งที่จูงใจให้บุคคลทำกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลต่อความพึงพอใจในกิจกรรมที่ทำ

2. ปัจจัยเกื้อหนุน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยภายนอก (Extrinsic) เช่น นโยบายขององค์กรและการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ปัจจัยเหล่านี้มิได้เป็นสิ่งจูงใจในการทำกิจกรรม แต่ถ้าขาดหรือไม่มีปัจจัยเหล่านี้จะก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจแก่บุคคลในการทำกิจกรรม และส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมได้ ดังนั้นการให้ความสนใจต่อปัจจัยเกื้อหนุนจึงเป็นสิ่งจำเป็น ถึงแม้จะมีได้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะจูงใจในการทำกิจกรรมก็ตาม

แอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer, 1969, p. 142-175) ได้เสนอทฤษฎี ERG ซึ่งแบ่งความพึงพอใจออกตามลักษณะของความต้องการของมนุษย์ 3 กลุ่ม คือ

1. ความต้องการดำรงชีวิต (Existence Needs) หรือ E เป็นความพึงพอใจที่เกิดจากความต้องการทางร่างกายและปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต

2. ความต้องการสัมพันธ์ (Relatedness Needs) หรือ R เป็นความพึงพอใจที่เกิดจากความต้องการทางสังคมที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว เพื่อนฝูงเพื่อนร่วมงาน และคนที่ต้องการจะมีความสัมพันธ์ด้วย

3. ความต้องการเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) หรือ G เป็นความพึงพอใจที่เกิดจากความต้องการที่จะพัฒนาตนตามศักยภาพสูงสุด

นอกจากนี้ แอลเดอร์เฟอร์ ยังกล่าวอีกว่า มนุษย์อาจทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อความต้องการเจริญก้าวหน้าก็ได้ถึงแม้จะยังไม่ได้รับความพึงพอใจ

เมอร์เรย์ (Murray, 1970, p. 50) กล่าวว่า ความต้องการเป็นการเรียนรู้มากกว่าเป็นไปโดยธรรมชาติและจะถูกกระตุ้นจากสภาวะแวดล้อมภายนอก เช่น คนที่มีความต้องการสัมพันธ์ภาพสูง ก็จะดำเนินตามความต้องการด้วยการสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ เมื่อมีสภาวะแวดล้อมเหมาะสมลักษณะนี้เป็นความต้องการที่ปรากฏอย่างชัดเจน ถ้าความต้องการไม่มีสัญญาณกระตุ้นก็จะเป็นความต้องการแฝงอยู่ภายในหรือไม่มีการกระทำ เมอร์เรย์เชื่อว่าความต้องการเป็นพื้นฐานที่จะทำให้เกิดแรงขับหรือแรงจูงใจที่ส่งผลให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่จะนำไปสู่เป้าหมาย เมอร์เรย์ยังกล่าวอีกว่า ความต้องการของมนุษย์มีทั้งที่เกี่ยวกับตัวมนุษย์เองและส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติสัมพันธ์กับสภาวะแวดล้อมของมนุษย์โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มความต้องการขั้นต้น หรือความต้องการทางกาย เช่น ความต้องการอาหารน้ำ เพศ ขับถ่าย เป็นต้น

2. กลุ่มความต้องการขั้นที่สอง หรือความต้องการทางจิต เช่น ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ก้าวร้าว สัมพันธภาพ อำนาจ อิทธิพล คล้อยตาม เป็นตัวของตัวเอง เป็นต้น

นอกจากนี้แล้วในปัจจุบันเรายังสามารถพบความต้องการของเมอร์เรย์ที่ยังคงใช้กันอยู่ มีดังนี้ (สุรางค์ ไคว่ตระกูล, 2533, หน้า 55)

- 1) ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Achievement)
- 2) ความต้องการสัมพันธ์ภาพ (Affiliation)
- 3) ความต้องการก้าวร้าว (Aggression)
- 4) ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy)
- 5) ความต้องการมีอิทธิพลหรือบังคับผู้อื่น (Dominance)
- 6) ความต้องการแสดงออก (Exhibition)
- 7) ความต้องการปกป้องดูแลผู้อื่น (Nurturance)

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Maslow's Hierarchical Theory of Motivation)

Maslow เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นจำนวนมากสามารถอธิบายโดยใช้แนวโน้มของบุคคลในการค้นหาเป้าหมายที่จะทำให้ชีวิตของเขาได้รับความต้องการ ความปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง เป็นความจริงที่จะกล่าวว่ากระบวนการของแรงจูงใจเป็นหัวใจของทฤษฎีบุคลิกภาพของ Maslow โดยเขาเชื่อว่ามนุษย์เป็น “สัตว์ที่มีความต้องการ” (wanting animal) และเป็นการยากที่มนุษย์จะไปถึงขั้นของความพึงพอใจอย่างสมบูรณ์ ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow เมื่อบุคคลปรารถนาที่จะได้รับความพึงพอใจและเมื่อบุคคลได้รับความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งแล้วก็จะยังคงเรียกร้องความพึงพอใจสิ่งอื่นๆ ต่อไป ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความต้องการจะได้รับสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ

มาสโลว์ (Maslow, 1970, p. 35-36) กล่าวว่า เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองหรือความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้วบุคคลนั้นย่อมจะแสวงหาความต้องการในสิ่งอื่นต่อไปอีก ไม่มีวันสิ้นสุด ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปในลักษณะตามลำดับขั้นต่ำไปหาสูง (Hierarchy of Needs) คือ เมื่อความต้องการขั้นต่ำและได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการในขั้นสูงก็ตามมา ซึ่งลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์แบ่งออกเป็น 5 ขั้น คือ

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs)
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs)
3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and love needs)
4. ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Esteem needs)
5. ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization needs)

ลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ มีการเรียงลำดับชั้นความต้องการที่อยู่ในขั้นต่ำสุด จะต้องได้รับความพึงพอใจเสียก่อนบุคคลจึงจะสามารถผ่านพ้นไปสู่ความต้องการที่อยู่ในขั้นสูงขึ้นตามลำดับดังจะอธิบายโดยละเอียดดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่มีอำนาจมากที่สุดและสังเกตเห็นได้ชัดที่สุด จากความต้องการทั้งหมดเป็นความต้องการที่ช่วยการดำรงชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำดื่ม ออกซิเจน การพักผ่อนนอนหลับ ความต้องการทางเพศ ความต้องการความอบอุ่น ตลอดจนความต้องการที่จะถูกระงับอวัยวะรับสัมผัส แรงขับของร่างกายเหล่านี้จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับความอยู่รอดของร่างกายและของอินทรีย์ ความพึงพอใจที่ได้รับ ในขั้นนี้จะกระตุ้นให้เกิดความต้องการในขั้นที่สูงกว่าและถ้าบุคคลใดประสบความล้มเหลวที่จะสนองความต้องการพื้นฐานนี้ก็จะไม่ได้รับการกระตุ้น ให้เกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ถ้าความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่ได้รับความพึงพอใจ บุคคลก็จะอยู่ภายใต้ความต้องการนั้นตลอดไป ซึ่งทำให้ความต้องการอื่นๆ ไม่ปรากฏหรือกลายเป็นความต้องการระดับรองลงไป เช่น คนที่อดอยากหิวโหยเป็นเวลานานจะไม่สามารถสร้างสรรค์สิ่งที่มีประโยชน์ต่อโลกได้ บุคคลเช่นนี้จะหมกมุ่นอยู่กับการจัดหาบางสิ่งบางอย่างเพื่อให้มีอาหารไว้รับประทาน Maslow อธิบายต่อไปว่าบุคคลเหล่านี้จะมีความรู้สึกเป็นสุขอย่างเต็มที่เมื่อมีอาหารเพียงพอสำหรับเขาและจะไม่ต้องกังวลเรื่องอื่นใดอีก ชีวิตของเขาถือว่าได้ว่าเป็นเรื่องของการรับประทาน สิ่งอื่นๆ นอกจากนี้จะไม่มีความสำคัญไม่ว่าจะเป็นเสรีภาพ ความรัก ความรู้สึกต่อชุมชน การได้รับการยอมรับ และปรัชญาชีวิต บุคคลเช่นนี้มีชีวิตอยู่เพื่อที่จะรับประทานเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ตัวอย่าง การขาดแคลนอาหารมีผลต่อพฤติกรรม ได้มีการทดลองและการศึกษาชีวประวัติเพื่อแสดงว่า ความต้องการทางด้านร่างกายเป็นเรื่องสำคัญที่จะเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์ และได้พบผลว่าเกิดความเสียหายอย่างรุนแรงของพฤติกรรมซึ่งมีสาเหตุจากการขาดอาหารหรือน้ำติดต่อกันเป็นเวลานาน ตัวอย่างคือ เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ในค่าย Nazi ซึ่งเป็นที่กักขังเชลย เชลยเหล่านั้นจะละทิ้งมาตรฐานทางศีลธรรมและค่านิยมต่างๆ ที่เขาเคยยึดถือภายใต้สภาพการณ์ปกติ เช่น ขโมยอาหารของคนอื่น หรือใช้วิธีการต่างๆ ที่จะได้รับอาหารเพิ่มขึ้น อีกตัวอย่างหนึ่งในปี ค.ศ. 1970 เครื่องบินของสายการบิน Peruvian ตกลงที่ฝั่งอ่าวอเมริกาใต้ผู้ที่รอดตายรวมทั้งพระนิกาย Catholic อาศัยการมีชีวิตอยู่รอดโดยการกินซากศพของผู้ที่ตายจากเครื่องบินตก จากปรากฏการณ์นี้ชี้ให้เห็นว่าเมื่อมนุษย์เกิดความหิวขึ้น จะมีอิทธิพลเหนือระดับศีลธรรมจรรยา จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่ามนุษย์มีความต้องการทางด้านร่างกายเหนือความต้องการอื่นๆ และแรงผลักดันของความต้อการนี้ได้เกิดขึ้นกับบุคคลก่อนความต้องการอื่นๆ

2. ความต้องการความปลอดภัย(Safety needs) เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับความพึงพอใจแล้วบุคคลก็จะพัฒนาการไปสู่ขั้นใหม่ต่อไป ซึ่งขั้นนี้เรียกว่าความต้องการความปลอดภัยหรือความรู้สึกมั่นคง (safety or security) Maslow กล่าวว่าความต้องการความปลอดภัยนี้จะสังเกตได้ง่ายในทารกและในเด็กเล็กๆ เนื่องจากทารกและเด็กเล็กๆ ต้องการความช่วยเหลือและต้องพึ่งพาสัตว์ผู้อื่น ตัวอย่าง ทารกจะรู้สึกกลัวเมื่อถูกทิ้งให้อยู่ตามลำพังหรือเมื่อเขาได้ยินเสียงดังๆ หรือเห็นแสงสว่างมาก ๆ แต่ประสบการณ์และการเรียนรู้จะทำให้ความรู้สึกกลัวหมดไป ดังคำพูดที่ว่า “ฉันไม่กลัวเสียงฟ้าร้องและฟ้าแลบอีกต่อไปแล้ว เพราะฉันรู้ธรรมชาติในการเกิดของมัน”

พลังความต้องการความปลอดภัยจะเห็นได้ชัดเจนเช่นกันเมื่อเด็กเกิดความเจ็บป่วย ตัวอย่างเด็กที่ประสบอุบัติเหตุขาหักก็จะรู้สึกกลัวและอาจแสดงออกด้วยอาการฝันร้ายและความต้องการที่จะได้รับความปกป้องคุ้มครองและการให้กำลังใจ Maslow กล่าวว่าเพิ่มเติมว่าพ่อแม่ที่เลี้ยงดูลูกอย่างไม่กวัดขั่นและตามใจมากเกินไปจะไม่ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าได้รับความพึงพอใจจากความต้องการความปลอดภัยการให้อุ่นหรือให้กินไม่เป็นเวลาไม่เพียง แต่ทำให้เด็กสับสนเท่านั้นแต่ยังทำให้เด็กรู้สึกไม่มั่นคงในสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเขา สัมพันธภาพของพ่อแม่ที่ไม่ดีต่อกัน เช่น ทะเลาะกันทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน พ่อแม่แยกกันอยู่ หย่า ดายจากไป สภาพการณ์เหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกที่ดีของเด็ก ทำให้เด็กรู้ว่าสิ่งแวดล้อมต่างๆ ไม่มั่นคง ไม่สามารถคาดการณ์ได้และนำไปสู่ความรู้สึกไม่ปลอดภัยความต้องการความปลอดภัยยังมีอิทธิพลต่อบุคคลแม้ว่าจะผ่านพ้นวัยเด็กไปแล้ว แม้นในบุคคลที่ทำงานในฐานะเป็นผู้คุ้มครอง เช่น ผู้รักษาเงิน นักบัญชี หรือทำงานเกี่ยวกับการประกันต่างๆ และผู้ที่ทำหน้าที่ให้การรักษาพยาบาลเพื่อความปลอดภัยของผู้อื่น เช่น แพทย์ พยาบาล แม้กระทั่งคนชรา บุคคลทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะเฝ้าหาความปลอดภัยของผู้อื่น เช่น แพทย์ พยาบาล แม้กระทั่งคนชรา บุคคลทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะเฝ้าหาความปลอดภัยด้วยกันทั้งสิ้น ศาสนาและปรัชญาที่มนุษย์ยึดถือทำให้เกิดความรู้สึกมั่นคง เพราะทำให้บุคคลได้จัดระบบของตัวเองให้มีเหตุผลและวิถีทางที่ทำให้บุคคลรู้สึก “ปลอดภัย” ความต้องการความปลอดภัยในเรื่องอื่นๆ จะเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงกับสิ่งต่างๆ เหล่านี้ สงคราม อาชญากรรม น้ำท่วม แผ่นดินไหว การจลาจล ความสับสนไม่เป็นระเบียบของสังคม และเหตุการณ์อื่นๆ ที่คล้ายคลึงกับสภาพเหล่านี้ Maslow ได้ให้ความคิดต่อไปว่าอาการโรคประสาทในผู้ใหญ่ โดยเฉพาะโรคประสาทชนิดย้ำคิด-ย้ำทำ (obsessive-compulsive neurotic) เป็นลักษณะเด่นชัดของการค้นหาความรู้สึกปลอดภัย ผู้ป่วยโรคประสาทจะแสดงพฤติกรรมว่าเขากำลังประสบเหตุการณ์ที่ร้ายกาจและกำลังมีอันตรายต่างๆ เขาจึงต้องการมีใครสักคนที่ปกป้องคุ้มครองเขาและเป็นบุคคลที่มีความเข้มแข็งซึ่งเขาสามารถจะพึ่งพาสัตว์ได้

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and Love needs)

ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของเป็นความต้องการขั้นที่ 3 ความต้องการนี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางด้านร่างกาย และความต้องการความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลต้องการได้รับความรักและความเป็นเจ้าของโดยการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวหรือกับผู้อื่น สมาชิกภายในกลุ่มจะเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับบุคคล กล่าวคือ บุคคลจะรู้สึกเจ็บปวดมากเมื่อถูกทอดทิ้ง ไม่มีใครยอมรับ หรือถูกตัดออกจากสังคม ไม่มีเพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อจำนวนเพื่อนๆ ญาติพี่น้อง สมาชิกหรือภรรยาหรือลูกๆ ได้ลดน้อยลงไป นักเรียนที่เข้าโรงเรียนที่ห่างไกลบ้านจะเกิดความต้องการเป็นเจ้าของอย่างยิ่ง และจะแสวงหาอย่างมากที่จะได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน Maslow คัดค้านกลุ่ม Freud ที่ว่าความรักเป็นผลมาจากการทดแทนสัญชาตญาณทางเพศ (sublimation) สำหรับ Maslow ความรักไม่ใช่สัญลักษณ์ของเรื่องเพศ (sex) เขาอธิบายว่า ความรักที่แท้จริงจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่ดี ความสัมพันธ์ของความรักระหว่างคน 2 คน จะรวมถึงความรู้สึกนับถือซึ่งกันและกัน การยกย่องและความไว้วางใจแก่กัน นอกจากนี้ Maslow ยังย้ำว่าความต้องการความรักของคนจะเป็นความรักที่เป็นไปในลักษณะที่การรู้จักให้ความรักต่อผู้อื่นและรู้จักที่จะรับความรักจากผู้อื่น การได้รับความรักและได้รับการยอมรับจากผู้อื่นเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า บุคคลที่ขาดความรักก็จะรู้สึกว่าชีวิตไร้ค่ามีความรู้สึกอ้างว้างและเกลียดเค็น กล่าวโดยสรุป Maslow มีความเห็นว่าบุคคลต้องการความรักและความรู้สึกเป็นเจ้าของ และการขาดสิ่งนี้มักจะจะเป็นสาเหตุให้เกิดความขงคับใจและทำให้เกิดปัญหาการปรับตัวไม่ได้ และความยินดีในพฤติกรรมหรือความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจในลักษณะต่างๆ สิ่งที่ต้องสังเกตประการหนึ่ง ก็คือมีบุคคลจำนวนมากที่มีความลำบากใจที่จะเปิดเผยตัวเองเมื่อมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกับเพศตรงข้ามเนื่องจากกลัวว่าจะถูกปฏิเสธความรู้สึกเช่นนี้ Maslow กล่าวว่าสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ในวัยเด็ก การได้รับความรักหรือการขาดความรักในวัยเด็ก ย่อมมีผลกับการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะและการมีทัศนคติในเรื่องของความรัก Maslow เปรียบเทียบว่าความต้องการความรักก็เป็นเช่นเดียวกับรถยนต์ที่สร้างขึ้นมาโดยต้องการก๊าซหรือน้ำมันนั่นเอง (Maslow 1970 p. 170)

4. ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Self-Esteem needs) เมื่อความต้องการได้รับความรักและการให้ความรักแก่ผู้อื่นเป็นไปอย่างมีเหตุผลและทำให้บุคคล เกิดความพึงพอใจแล้ว พลังผลักดันในขั้นที่ 3 ก็จะลดลงและมีความต้องการในขั้นต่อไปมาแทนที่ กล่าวคือมนุษย์ต้องการที่จะได้รับความนับถือยกย่องออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นความต้องการนับถือตนเอง (self-respect) ส่วนลักษณะที่ 2 เป็นความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น (esteem from others)

4.1 ความต้องการนับถือตนเอง (self-respect) คือ ความต้องการมีอำนาจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความแข็งแรง มีความสามารถในตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ไม่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่น และมีความเป็นอิสระ ทุกคนต้องการที่จะรู้สึกว่าเขามีคุณค่าและมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จในงานภาระกิจต่างๆ และมีชีวิตที่เด่นดัง

4.2 ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น (esteem from others) คือ ความต้องการมีเกียรติยศ การได้รับการยกย่อง ได้รับการยอมรับ ได้รับการความสนใจ มีสถานภาพ มีชื่อเสียงเป็นที่กล่าวขาน และเป็นที่ยอมรับชมยินดี มีความต้องการที่จะได้รับความยกย่องชมเชยในสิ่งที่เขากระทำ ซึ่งทำให้รู้สึกที่ตนเองมีคุณค่าว่าความสามารถของเขาได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง ก็เป็นเช่นเดียวกับธรรมชาติของลำดับขั้นในเรื่องความต้องการด้านแรงจูงใจตามทฤษฎีของ Maslow ในเรื่องอื่นๆ ที่เกิดขึ้นภายในจิตนั้นคือ บุคคลจะแสวงหาความต้องการได้รับการยกย่องก็เมื่อภายหลังจาก ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ ได้รับการตอบสนองความพึงพอใจของเขาแล้ว และ Maslow กล่าวว่ามันเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ที่บุคคลจะย้อนกลับจากระดับขั้นความต้องการในขั้นที่ 4 กลับไปสู่ระดับขั้นที่ 3 อีกถ้าความต้องการระดับขั้นที่ 3 ซึ่งบุคคลได้รับไว้แล้วนั้นถูกระทบกระเทือนหรือสูญสลายไปทันทีทันใด ดังตัวอย่างที่ Maslow นำมาอ้างคือหญิงสาวคนหนึ่งซึ่งเธอคิดว่าการตอบสนองความต้องการความรักของเธอได้ดำเนินไปด้วยดี แล้วเธอจึงทุ่มเทและเอาใจใส่ในธุรกิจของเธอ และได้ประสบความสำเร็จเป็นนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงและอย่างไม่คาดฝันสามปีได้ผลจากเธอไป ในเหตุการณ์เช่นนี้ปรากฏว่าเธอวางมือจากธุรกิจต่างๆ ในการที่จะส่งเสริมให้เธอได้รับความยกย่องนับถือ และหันมาใช้ความพยายามที่จะเรียกร้องสามีให้กลับคืนมา ซึ่งการกระทำเช่นนี้ของเธอเป็นตัวอย่างของความต้องการความรักซึ่งครั้งหนึ่งเธอได้รับแล้ว และถ้าเธอได้รับความพึงพอใจในความรักโดยสามีหวนกลับคืนมาเธอก็จะกลับไปเกี่ยวข้องกับโลกธุรกิจอีกครั้งหนึ่ง ความพึงพอใจของความต้องการได้รับการยกย่องโดยทั่วไป เป็นความรู้สึกและทัศนคติของความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่า การมีพลังกำลัง การมีความสามารถ และความรู้สึกว่ามีชีวิตอยู่อย่างมีประโยชน์และเป็นบุคคลที่มีความจำเป็นต่อโลก ในทางตรงกันข้ามการขาดความรู้สึกต่างๆ ดังกล่าวนี้ย่อมนำไปสู่ความรู้สึกและทัศนคติของปมด้อยและความรู้สึกไม่พอเพียง เกิดความรู้สึกอ่อนแอและช่วยเหลือตนเองไม่ได้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นกรับรับรู้ตนเองในทางนิเสธ (negative) ซึ่งอาจก่อให้เกิดความรู้สึกขาดกลัวและรู้สึกว่าตนเองไม่มีประโยชน์และสิ้นหวังในสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของชีวิต และประเมินตนเองต่ำกว่าชีวิตความเป็นอยู่กับการได้รับการยกย่อง และยอมรับจากผู้อื่นอย่างจริงจังมากกว่าการมีชื่อเสียงจากสถานภาพหรือการได้รับการประจบประแจง การได้รับความนับถือยกย่องเป็นผลมาจากความเพียรพยายามของบุคคล และความต้องการนี้อาจเกิดอันตรายขึ้นได้ถ้าบุคคล

นั้นต้องการคำชมเชยจากผู้อื่นมากกว่าการยอมรับความจริงและเป็นที่ยอมรับกันว่าการได้รับความนับถือยกย่อง มีพื้นฐานจากการกระทำของบุคคลมากกว่าการควบคุมจากภายนอก

5. ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-Actualization needs) ถึงลำดับขั้นสุดท้าย ถ้าความต้องการลำดับขั้นก่อนๆ ได้ทำให้เกิดความพึงพอใจอย่างมีประสิทธิภาพ ความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงก็จะเกิดขึ้น Maslow อธิบายความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงว่าเป็นความปรารถนาในทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งบุคคลสามารถจะได้รับอย่างเหมาะสมบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในขั้นสูงสุดนี้จะใช้พลังอย่างเต็มที่ในสิ่งที่ท้าทายความสามารถและศักยภาพของเขาและมีความปรารถนาที่จะปรับปรุงตนเอง พลังแรงขับของเขาจะกระทำพฤติกรรมตรงกับความสามารถของตน กล่าวโดยสรุปการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงเป็นความต้องการอย่างหนึ่งของบุคคลที่จะบรรลุถึงจุดสูงสุดของศักยภาพ เช่น “นักดนตรีก็ต้องใช้ความสามารถทางด้านดนตรี ศิลปินก็ต้องวาดรูป กวีจะต้องเขียนโคลงกลอน ถ้าบุคคลเหล่านี้ได้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ก็เชื่อได้ว่าเขาเหล่านั้นเป็นคนที่รู้จักตนเองอย่างแท้จริง” Maslow (1970 : 46) ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงจะดำเนินไปอย่างง่ายหรือเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยความเป็นจริงแล้ว Maslow เชื่อว่าคนเรามักจะกลัวตัวเองในสิ่งเหล่านี้ “ด้านที่ดีที่สุดของเรา ความสามารถพิเศษของเรา สิ่งที่ดีงามที่สุดของเรา พลังความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์” Maslow (1962 : 58) ความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงมิได้มีแต่เฉพาะในศิลปินเท่านั้น คนทั่วไป เช่น นักกีฬา นักเรียน หรือแม้แต่กรรมกรก็สามารถจะมีความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงได้ถ้าทุกคนสามารถทำในสิ่งที่ตนต้องการให้ดีที่สุด รูปแบบเฉพาะของการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงจะมีความแตกต่างอย่างกว้างขวางจากคนหนึ่ง ไปสู่อีกคนหนึ่ง กล่าวได้ว่ามันเป็นระดับความต้องการที่แสดงความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างยิ่งใหญ่ที่สุด Maslow ได้ยกตัวอย่างของความต้องการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง ในกรณีของนักศึกษาชื่อ Mark ซึ่งเขาได้ศึกษาวิชาบุคลิกภาพเป็นระยะเวลายาวนานเพื่อเตรียมตัวเป็นนักจิตวิทยาคลินิก นักทฤษฎีคนอื่นๆ อาจจะอธิบายว่าทำไมเขาจึงเลือกอาชีพนี้ ตัวอย่าง เช่น Freud อาจกล่าวว่ามันสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับสิ่งที่เขาเก็บกด ความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศไว้ตั้งแต่วัยเด็ก ขณะที่ Adler อาจมองว่ามันเป็นความพยายามเพื่อชดเชยความรู้สึกด้อยบางอย่างในวัยเด็ก Skinner อาจมองว่าเป็นผลจากการถูกวางเงื่อนไขของชีวิตในอดีต ขณะที่ Bandura สัมพันธ์เรื่องนี้กับตัวแปรต่างๆ ทางการเรียนรู้ทางสังคม และ Kelly อาจพิจารณาว่า Mark กำลังจะพุ่งตรงไปเพื่อที่จะเป็นบุคคลที่เขาต้องการจะเป็นตัวอย่างที่แสดงถึง การมุ่งตรงไปสู่เป้าประสงค์ในอาชีพโดยความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริงและถ้าจะพิจารณากรณีของ Mark ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ถ้า Mark ได้ผ่านการเรียนวิชาจิตวิทยาจนครบหลักสูตรและได้เขียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกและในที่สุดก็ได้รับปริญญาเอกทางจิตวิทยาคลินิก สิ่งที่จะต้องวิเคราะห์ Mark ต่อไปก็คือ เมื่อเขาสำเร็จ

การศึกษาดังกล่าวแล้วถ้ามีบุคคลหนึ่งได้เสนองานให้เขาในตำแหน่งตำรวจสืบสวน ซึ่งงานในหน้าที่นี้จะได้รับค่าตอบแทนอย่างสูงและได้รับผลประโยชน์พิเศษหลายๆ อย่างตลอดจนรับประกันการว่างและ ความมั่นคงสำหรับชีวิต เมื่อประสบเหตุการณ์เช่นนี้ Mark จะทำอะไร ถ้าคำตอบของเขาคือ “ตกลง” เขาก็จะย้อนกลับมาสู่ความต้องการระดับที่ 2 คือความต้องการความปลอดภัย สำหรับการวิเคราะห์ความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง Maslow กล่าวว่า “อะไรที่มนุษย์สามารถจะเป็นได้เขาจะต้องเป็นในสิ่งนั้น” เรื่องของ Mark เป็นตัวอย่างง่ายๆ ว่า ถ้าเขาดตกลงเป็นตำรวจสืบสวน เขาก็จะไม่มีโอกาสที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง ทำไมทุกๆ คนจึงไม่สัมฤทธิ์ผลในการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Why Can't All People Achieve Self-Actualization) ตามความคิดของ Maslow ส่วนมากมนุษย์แม้จะไม่ใช้ทั้งหมดที่ต้องการแสวงหาเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ภายในตน จากงานวิจัยของเขาทำให้ Maslow สรุปว่าการรู้ถึงศักยภาพของตนนั้นมาจากพลังตามธรรมชาติและจากความจำเป็นบังคับ ส่วนบุคคลที่มีพรสวรรค์มีจำนวนน้อยมากเพียง 1% ของประชากรที่ Maslow ประมาณ Maslow เชื่อว่าการนำศักยภาพของตนออกมาใช้เป็นที่ยากมาก บุคคลมักไม่รู้ว่า ตนเองมีความสามารถและไม่ทราบว่าศักยภาพนั้นจะได้รับการส่งเสริมได้อย่างไร มนุษย์ส่วนใหญ่ยังคงไม่มั่นใจในตัวเองหรือไม่มั่นใจในความสามารถของตนจึงทำให้หมดโอกาสเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง และยังมีสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มาบดบังพัฒนาการทางด้านความต้องการของบุคคล ดังนี้ อิทธิพลของวัฒนธรรม ตัวอย่างหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของสังคมมีต่อการเข้าใจตนเองคือแบบพิมพ์ของวัฒนธรรม (cultural stereotype) ซึ่งกำหนดว่าลักษณะเช่นไรที่แสดงความเป็นชาย (masculine) และลักษณะใดที่ไม่ใช่ความเป็นชาย เช่น จิตพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความเมตตา กรุณา ความสุภาพและความอ่อนโยน สิ่งเหล่านี้วัฒนธรรมมีแนวโน้มที่จะพิจารณาว่า “ไม่ใช่ลักษณะของความเป็นชาย” (unmasculine) หรือความเชื่อถือของวัฒนธรรมด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นความเชื่อที่ไม่มีคุณค่า เช่น ยึดถือว่าบทบาทของผู้หญิงขึ้นอยู่กับจิตวิทยาพัฒนาการของผู้หญิง เป็นต้น การพิจารณาจากเกณฑ์ต่างๆ ดังกล่าวนี้เป็นเพียงการเข้าใจ “สภาพการณ์ที่ดี” มากกว่าเป็นเกณฑ์ของการเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง ประการสุดท้าย Maslow ได้สรุปว่าการไม่เข้าใจตนเองอย่างแท้จริงเกิดจากความพยายามที่ไม่ถูกต้องของการแสวงหาความมั่นคงปลอดภัย เช่น การที่บุคคลสร้างความรู้สึกให้ผู้อื่นเกิดความพึงพอใจตน โดยพยายามหลีกเลี่ยงหรือจัดข้อผิดพลาดต่างๆ ของตน บุคคลเช่นนี้จึงมีแนวโน้มที่จะพิทักษ์ความมั่นคงปลอดภัยของตน โดยแสดงพฤติกรรมในอดีตที่เคยประสบผลสำเร็จ แสวงหาความอบอุ่น และสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งลักษณะเช่นนี้ย่อมขัดขวางวิถีทางที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง

2.2 ทฤษฎีแรงจูงใจ

ในการจัดการเรียนการสอน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งบุคคลจะเกิดความพึงพอใจได้นั้นจะต้องมีการจูงใจเกิดขึ้น

กิติมา ปริศิติก (2529, หน้า 155) กล่าวถึงความหมายของแรงจูงใจว่า การจูงใจ หมายถึง การชักจูงให้บุคคลปฏิบัติหรือชักจูงให้สมาชิกเกิดความพอใจที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

สมรภูมิ ขวัญคุ้ม (2530, หน้า 9) กล่าวถึงความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจเกิดจากการตอบสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 อย่าง ดังนี้

1. ความต้องการภายนอก หรือความต้องการทางด้านกายภาพ เช่น ความสะอาดสบายในสถานที่ทำงาน ความมั่นคงในหน้าที่การงาน การได้ทำงานที่ตนถนัด เป็นต้น
2. ความต้องการภายใน หรือความต้องการทางจิตใจ เช่น ความเป็นเพื่อน การเป็นที่ยอมรับ และได้รับความไว้วางใจจากผู้ร่วมงาน การประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เป็นต้น

ความต้องการของคนเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ยกที่จะกำหนดได้ตายตัว การเปลี่ยนแปลงนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพ ฯลฯ ซึ่งไม่ได้ยังคงที่รวมกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเช่นกัน

โดยสรุปแล้ว แรงจูงใจเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ เพราะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการสอนสูงมาก ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ ครูผู้สอนจะต้องพยายามสร้างสิ่งจูงใจให้เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ มีความสนใจต่อการเรียนการสอน

2.3 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ชูเลอร์ (Schuler, 1998, p. 228; อ้างถึงใน ทองวรรณ ศิริวรรณ, 2543, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง กระบวนการของพลังที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมในตัวบุคคล เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามความต้องการและคุณค่าของตัวบุคคลนั้น

โลเวล (Lovell, 1980, p. 109; อ้างถึงใน สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2544, หน้า 156-157) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่า หมายถึงกระบวนการที่ชักนำ โน้มน้าวให้บุคคลเกิดความพยายาม เพื่อสนองความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้

คิ๊ด (Kidd, 1973, p. 101; อ้างถึงใน สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2544, หน้า 102) กล่าวว่า แรงจูงใจ (Motivation) มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Mover” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า to Move มีความหมายว่าเป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติ การแรงจูงใจ

ใช้กันมากในวงการการศึกษาผู้ใหญ่ในทุก ๆ โครงการเพราะเชื่อว่าจะทำให้การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ได้ผลดี

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528, หน้า 227) กล่าวว่าแรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นหรือล่อใจให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง แรงจูงใจประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ

1. แรงจูงใจ (Motive) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทักษะคติ ลักษณะนิสัย ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดภายในร่างกาย

2. สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่างๆ ที่อยู่ภายในร่างกายซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางและพฤติกรรม การจูงใจจะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญทั้งสองส่วนนี้

จรรยา โกมลบุญชัย (2528, หน้า 27) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึงภาวะการณที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นและชี้แนะแนวทางให้อินทรีย์มีการตอบสนองไปสู่เป้าหมาย หรือเป็นเครื่องมื่อล่อใจ ซึ่งเป็นความต้องการเฉพาะอย่างที่ทำให้ความพึงพอใจแก่บุคคล

ลำออง งามวิชา (2539, หน้า 94-95) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ว่าบุคคลทุกคน มีความต้องการ (Need) มากมายหลายอย่าง บางอย่างก็เป็นความต้องการทางร่างกาย เช่น อาหาร น้ำ ความปลอดโปร่ง สบายกาย บางอย่างก็เป็นความต้องการทางจิตใจ เช่น การเป็นที่ยอมรับ ความเด่น มีหน้ามีตา การมีสิทธิมีเสียง หรือได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ความต้องการใดที่ยังอยู่ในระดับที่รุนแรงก็จะกลายเป็นแรงจูงใจ (Motive) ที่ผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมได้เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว ความรู้สึกตึงเครียดของบุคคลก็จะผ่อนคลายลง

อารี พันธัมณี (2542, หน้า 179) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึงภาวะใดๆ ก็ตามที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2544, หน้า 156) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึงสิ่งโน้มน้าวหรือสิ่งชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ

ราตรี กลิ่นประทุม (2545, หน้า 9) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึงกระบวนการที่เป็นเหตุหรือสิ่งเร้าแรงกระตุ้นที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อสนองความต้องการของตนเอง

สุวลี จันลิ้ม (2545, หน้า 22) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง วิธีการปัจจัยสิ่งเร้าหรือกระบวนการที่เป็นเหตุผลักดันให้บุคคล ตัดสินใจแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือกระทำสิ่งหนึ่งเพื่อสนองตอบความต้องการของตนจนสำเร็จ และถูกต้องตาม 3617 .แนวทางที่ ต้องการซึ่งแรงจูงใจของแต่ละบุคคลจะมีลักษณะแตกต่างกันส่งผลให้เป้าหมายของแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป

บุญส่ง รอดแก้ว (2546, หน้า 12) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึงปัจจัยหรือสิ่งที่เป็นเหตุชักนำหรือโน้มน้าวให้บุคคลตัดสินใจกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการของตน

สุพินดา ฤทธิจันทร์ (2547, หน้า 11) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึงปัจจัย วิธีการ กระบวนการหรือสิ่งเร้าที่เป็นเหตุชักนำ หรือโน้มน้าวให้บุคคลตัดสินใจกระทำแสดงพฤติกรรม หรือปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการของตน

จากการศึกษาความหมายของแรงจูงใจของผู้วิจัยสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง วิธีการ กระบวนการหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ชักนำ โน้มน้าวให้บุคคลเกิดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งบุคคลแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันออกไปในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า นั้น เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองอย่างถูกต้องตามแนวทางที่ต้องการ

นักจิตวิทยาแบ่งการจูงใจเกี่ยวกับการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้(สุณีย์ ชีรดากร, 2526, หน้า 88-89)

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากความรูสึกภายในของผู้เรียนเอง เช่น ความต้องการ ความสนใจ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกระตือรือร้นอยากรู้ อยากเห็นอยากเรียน เต็มใจและตั้งใจเรียนเพราะต้องการความรู้ มีใจเรียนเพราะหวังผลอย่างอื่น

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมาชักจูงหรือกระตุ้นให้เกิดการจูงใจภายใน เป็นต้นว่า วิธีสอน บุคลิกภาพของผู้สอน และเทคนิคที่ครูใช้ในการสอน จะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักเรียน การกระทำที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอกไม่ได้เป็นการกระทำเพื่อความสำเร้งในสิ่งนั้นอย่างแท้จริงแต่เป็นการกระทำเพื่อสิ่งจูงใจอย่างอื่น เช่น การเรียนที่หวังคะแนนนอกเหนือไปจากการได้รับความรู้

ระบบการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1. การจัดการศึกษา ชีดแนวปรัชญาการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ ดังนี้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีความเชื่อมั่นว่าการเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเป็นกระบวนการการศึกษาที่จำเป็นในการเสริมสร้างมาตรฐานและคุณภาพของชีวิต เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมไทย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การจัดการศึกษาโดยมุ่งพัฒนาบุคคลให้มีความเชี่ยวชาญเชิงปฏิบัติการมีความชัดเจนทางวิชาการ และคุณสมบัติที่จำเป็นตามลักษณะอาชีพพร้อมที่จะทำงานและสามารถปรับปรุงตนเอง ให้มีความก้าวหน้าและทันต่อวิวัฒนาการทาง

เทคโนโลยีรวมทั้งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ความประณีต ความสำนึกในจรรยาอาชีพ คุณธรรม
หน้าที่ความรับผิดชอบทางสังคม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดการศึกษาาระบบ “ทวิภาค” โดยแบ่งเวลา
การศึกษาในปีการศึกษาหนึ่งๆ ออกเป็น 2 ภาคการศึกษา ซึ่งเป็นภาคการศึกษาบังคับ คือ

ภาคการศึกษาที่ 1 ตั้งแต่วันจันทร์แรกของเดือนมิถุนายนเป็นต้นไป เป็นเวลา 16
สัปดาห์ รวมทั้งเวลาสำหรับการสอบด้วย

ภาคการศึกษาที่ 2 ตั้งแต่วันจันทร์แรกของเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป เป็นเวลา 16
สัปดาห์รวมทั้งเวลาสำหรับการสอบด้วย

ภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน เป็นภาคการศึกษาที่ไม่ได้บังคับ โดยใช้เวลาศึกษา 6- 9
สัปดาห์ รวมทั้งเวลาสำหรับการสอบด้วย โดยให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับ
ภาคการศึกษาปกติ

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังเปิดการเรียนการสอนภาคสมทบ(นักศึกษาที่ลงทะเบียนไม่
เต็มเวลา) เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในสาขาที่ขาดแคลน

2. การรับเข้าศึกษา

การรับเข้าศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในระดับ
ปริญญาตรีมี 3 วิธี คือ

1. การให้โควตานักเรียนเข้าศึกษาต่อ โดยประสานกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่
บริการการศึกษา

2. มหาวิทยาลัยดำเนินการรับสมัครและสอบคัดเลือกเองโดยสำนักบริการทางวิชาการ
และทดสอบเป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ

3. มหาวิทยาลัยให้มีการรับสมัครและสอบคัดเลือก โดยผ่านสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา

3. การคิดหน่วยกิต

1. รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหา ที่เทียบเท่ากับ 1 คาบ
(60 นาที) ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

2. รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา
ปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

3. การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึก ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาค
การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

4. การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

4. ระยะเวลาการศึกษา

1. หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) มีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลา และไม่เกิน 12 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนไม่เต็มเวลา(หลักสูตรภาคสมทบ)

2. หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) มีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนไม่เต็มเวลา(หลักสูตรภาคสมทบ)

3. หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต เวลาศึกษาไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลา และไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนไม่เต็มเวลา

5. การวัดผลการศึกษา

การวัดผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทำการวัดผลการศึกษา ทุกภาคการศึกษาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน ซึ่งจะต้องมีเวลาศึกษาในแต่ละรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด จึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้นๆ การวัดผลการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยแบ่งออกเป็นระดับดังนี้คือ

A	= ระดับดีเยี่ยม	= 4.00
B +	= ระดับดีมาก	= 3.50
B	= ระดับดี	= 3.00
C+	= ระดับดีพอใช้	= 2.50
C	= ระดับพอใช้	= 2.00
D+	= ระดับอ่อน	= 1.50
D	= ระดับอ่อนมาก	= 1.00
F	= ระดับตก	= 0

มหาวิทยาลัยจะนำผลการศึกษาของนักศึกษาแต่ละคนมาพิจารณาทุกภาคการศึกษารวมทั้งภาคฤดูร้อนตามเกณฑ์หน่วยกิตสะสม และค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2537 ข้อบังคับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 และข้อบังคับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญา พ.ศ. 2545

6. ลักษณะกลุ่มสาขาวิชาชีพ

สาขาวิชาการตลาด : บธ.บ. (การตลาด) การเรียนการสอนจะเน้นด้านการศึกษา พฤติกรรมผู้บริโภค การบริหารงานขาย การบริหารการตลาด การวิจัยตลาดการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย เป็นต้น

สาขาวิชาการจัดการ : บธ.บ. (การจัดการ) เน้นให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ พฤติกรรมของคน สามารถที่จะทำให้คนทำงานร่วมกันในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสรรหาและการคัดเลือกบุคคลการพัฒนาบุคลากร การบริหาร การวิเคราะห์โครงการ เป็นต้น

สาขาวิชาการบัญชี : บธ.บ. (การบัญชี) เน้นให้นักศึกษาเรียนรู้หลักเกณฑ์ วิธีการที่ใช้ ในการจัดบันทึก รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลที่เกิดขึ้นให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง กิจการ ผู้บริหารผู้ถือหุ้นเจ้าหน้าที่สรรพากร

สาขาวิชาระบบสารสนเทศ : บธ.บ. (ระบบสารสนเทศ) การศึกษาระบบสารสนเทศจะ เน้นหนักการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการประมวลข้อมูลช่วยในการตัดสินใจ การออกแบบ ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ การใช้และบริหารทรัพยากรเทคโนโลยี-สารสนเทศ เป็นต้น

สาขาวิชาการเงิน : บธ.บ. (การเงิน) เน้นให้นักศึกษาเรียนรู้หลักการ เทคนิคและกลยุทธ์ ในการบริหารการเงิน การตัดสินใจลงทุน และการจัดหาเงินทุนมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ การลงทุน ในหลักทรัพย์ รวมถึงการศึกษาทางด้านสถาบันการเงิน ตลาดการเงิน การประกัน ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับตลาดการเงินระบบภาษีและกลไกอื่นๆทางการเงิน

สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ : บธ.บ. (ภาษาอังกฤษธุรกิจ) การบริหารธุรกิจในปัจจุบัน มีการแข่งขันและความเปลี่ยนแปลง มีได้จำกัดอยู่แต่ภายในประเทศเท่านั้น แต่ได้ขยายครอบคลุม ไปเกือบจะทั่วโลก การลงทุนในต่างประเทศกลายเป็นสิ่งธรรมดา นักบริหารธุรกิจที่จะประสบความสำเร็จในอนาคต จึงจำเป็นต้องมีความรู้และเข้าใจลักษณะเศรษฐกิจและการประกอบการของประเทศต่างๆ และจะต้องมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการเรียนการสอนจึงเน้นด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อความหมาย การฟัง พูด อ่านเขียนและแปล เป็นต้น

7. การลงทะเบียน

1. นักศึกษาภาคปกติ(เรียนเต็มเวลา) นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 9 หน่วย กิตและไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับภาคการศึกษาฤดูร้อน นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต การลงทะเบียนเกินกว่าที่กำหนดไว้ จะกระทำไม่ได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากคณบดี แต่ต้อง ไม่เกิน 25 หน่วยกิต ในภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งเพียงภาคเดียวการกำหนดจำนวนหน่วย

กิตชั้นสูงในการลงทะเบียนเรียนดังกล่าวข้างต้น ไม่รวมถึงรายวิชาเสริมหลักสูตรซึ่งไม่นับหน่วยกิต ม.น. (AU)

2. การลงทะเบียนต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในภาคการศึกษาปกติ (9 หน่วยกิต) จะกระทำได้ เฉพาะกรณีเจ็บป่วย หรือมีเหตุอื่น ๆ ที่จะป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาและได้รับอนุญาตจาก มหาวิทยาลัย เว้นแต่ภาคการศึกษาที่มีฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามหรือภาคการศึกษาสุดท้ายที่จะ สำเร็จการศึกษา

8. การบริหารงานภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีการดำเนินงานตามนโยบายของ มหาวิทยาลัยโดยดำเนินงาน เช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น คือ

1. งานจัดการศึกษา
2. งานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม
3. งานบริการทางวิชาการแก่สังคม
4. งานทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมโดยยึดแนวดำเนินงาน ตาม

ปรัชญา, วิสัยทัศน์, การกิจ, เป้าหมายและกลยุทธ์ ของมหาวิทยาลัยฯ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ

ชนิดา ชื่นวัฒนาประณีต (2541, หน้า 130-132) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา สถาบันราชภัฏอุดรธานีต่อการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน โดยเรียงตามลำดับจากคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษามีความพึงพอใจด้านอาจารย์ผู้สอนอยู่ใน ระดับมาก ส่วนด้านหลักสูตร ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนด้านปัจจัย สนับสนุนการเรียนการสอนพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ชลอ กมลพันธ์ (2542, หน้า 54-55) ได้ศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาใน การบริหาร โรงเรียนเทคนิคเจ้าพระยา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการบริหารโรงเรียน เทคนิคเจ้าพระยาตามความคิดเห็นของนักศึกษาทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากคือ ด้านการบริหารบุคคล รองลงมาได้แก่ด้านการบริหารวิชาการมีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการบริหาร กิจกรรมนักศึกษามีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการบริหารอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

พนมยงค์ บัวจุม (2542, หน้า 83) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นที่มีต่อการให้บริการของวิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต พบว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านครูผู้สอน และด้านหลักสูตรและเนื้อหาอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ ด้านสื่อการเรียนการสอนและวัสดุครุภัณฑ์ และด้านงานบริการและสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่มีต่อการให้บริการของวิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต ตามตัวแปรอายุ พบว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นวิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต ที่มีอายุต่างกัน คือน้อยกว่า 25 ปี กับ ตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของวิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ทรงสมร คชเลิศ (2543, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการ เลขานุการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพาณิชยการธนบุรีและวิทยาลัยพาณิชยการเชตุพน ชั้นปีที่ 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรวิชาการเลขานุการ ด้านครูผู้สอนด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรวิชาการเลขานุการ ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย นักเรียนที่เรียนสถานศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตรวิชาการเลขานุการ และด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกันมีความพึงพอใจ ด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตรวิชาการเลขานุการ ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรม การเรียนการสอน และโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลดาวลัย ทรัพย์อยู่(2543, หน้า 97) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมด้านอาจารย์ผู้สอนเท่านั้นที่พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง สามารถนำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สภาพแวดล้อมด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการให้บริการนักศึกษา

สุรพล เข็นเจริญ (2543, หน้า 47) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนด้านหลักสูตรวิชาอาชีพธุรกิจด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก และพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจด้านครูผู้สอนสูงกว่าทุกด้าน

ดำรงค์ สุขสัมมากร (2544, หน้า 75-76) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ภูมิภาค : ศึกษาเฉพาะกรณีสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติมหาวิทาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความพึงพอใจต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ภูมิภาคของมหาวิทาลัยรามคำแหง ในภาพรวม ด้านนโยบายของมหาวิทาลัย ด้านหลักสูตรและด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านบริการและการจัดการนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ภูมิภาคทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแล้วนักศึกษาระดับปีที่ 1 และปีที่ 2 มีความพอใจต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ภูมิภาคไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาระดับปีที่ 1 และปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาในด้านนโยบายของมหาวิทาลัย และด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านบริการ และการจัดการนักศึกษาระดับปีที่ 1 และปีที่ 2 มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พนา บัวจุม (2544, หน้า 74) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านการสอนของครูอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต กองการศึกษาอาชีวกรรมอาชีพศึกษา พบว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นวิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ตที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการสอนของครูอาจารย์วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ตโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สุรีย์ มาเกิด (2544, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาบัญญัติของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพาณิชยการราชดำเนินธนบุรี ใน 5 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ด้านวัตถุประสงค์ ด้านผู้เรียน และเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาบัญญัติของนักศึกษาจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือนผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านผู้เรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากด้านวิธี

สอนและกิจกรรมการสอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นด้านผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่เพศต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชนิดา จันทร์ธีรยุทธ (2545, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตวิชาเอกการบัญชีของนิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยจำแนกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและ ประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนจำแนกตามเพศ ชั้นปีที่เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนิสิตที่ชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วงเดือน ผ่องแผ้ว (2545, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพลชัยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจจังหวัดเพชรบุรีใน 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอนด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียน จำแนกตามระดับชั้นปี พื้นฐานความรู้เดิม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่ระดับชั้นปีต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน นักศึกษามีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และส่วนด้านผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักศึกษามีความพึงพอใจ

แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตร นักศึกษามีความพึงพอใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อจนา นิตยพงษ์ชัย (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของ นักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ซึ่งมีเนื้อหา ประกอบด้วย 7 ด้าน ตามแนวคิดความพึงพอใจของ Maslow คือ 1)ด้านความต้องการทางกาย 2) ความมั่นคงปลอดภัย 3)ความรักความเป็นเจ้าของ และการยอมรับจากสังคม 4)การได้รับยกย่อง นับถือ 5)ความรู้ความเข้าใจ 6)ความมีสุนทรียภาพ 7)การบรรลุถึงความเป็นตัวตนของตนเองอย่าง เต็มศักยภาพ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาด้านต่างๆ โดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านเท่ากับ 3.20 และค่าเฉลี่ยรายด้านเป็นดังนี้ ด้านความต้องการทางกาย, ด้านความมั่นคงปลอดภัย, ด้านความรักความเป็นเจ้าของและการยอมรับ จากสังคม, ด้านการได้รับยกย่องนับถือ, ด้านความรู้ความเข้าใจ, ด้านความมีสุนทรียภาพ และด้าน การบรรลุถึงความเป็นตัวตนของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06, 3.29, 3.05, 3.18, 3.16, และ 2.79 ตามลำดับ ในส่วนความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของวิทยาเขตของนักศึกษา ระดับ ปวส. กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เกศสิริ ปั้นธุระ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา รายวิชาพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้รับบริการ ด้านการสนองความต้องการ ด้านต้นทุนการศึกษา ด้านความสะดวกและด้านการติดต่อสื่อสารและเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ทั้งสี่ด้านจำแนกตามอายุเพศ สถานภาพการศึกษา ประสบการณ์ศึกษาและผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา รายวิชาพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้รับบริการอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ผลรายด้านนั้นผู้รับบริการพึงพอใจระดับมากที่สุด ด้านการสนองความต้องการและด้านการติดต่อสื่อสาร แต่ด้านต้นทุนการศึกษาและด้านความสะดวกมีความพึงพอใจระดับมาก
2. ผู้รับบริการชายมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ต่อการจัดการศึกษารายวิชาพฤติกรรมผู้บริโภค ในขณะที่ผู้รับบริการหญิงมีความพึงพอใจระดับมาก
3. ผู้รับบริการอายุน้อยกว่า 22 ปีมีความพึงพอใจระดับมาก ต่อการจัดการศึกษารายวิชาพฤติกรรมผู้บริโภค ในขณะที่ผู้รับบริการอายุ 22 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

4. ผู้รับบริการที่เรียนอย่างเดียวกับผู้รับบริการที่เรียนและทำงานด้วยมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ต่อการจัดการศึกษารายวิชาพฤติกรรมผู้บริโภคมเหมือนกัน

5. ผู้รับบริการที่มีพื้นฐานความรู้ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ต่อการจัดการศึกษา รายวิชาพฤติกรรมผู้บริโภค ในขณะที่ผู้รับบริการที่มีพื้นฐานความรู้มีความพึงพอใจระดับมาก

6. ผู้รับบริการที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 มีความพึงพอใจระดับ ต่อการจัดการศึกษา รายวิชาพฤติกรรมผู้บริโภค ในขณะที่ผู้รับบริการที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไปมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

เพ็ญแข ศิริวรรณ (2548 : online) ได้ทำการวิจัยสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ ข้าราชการและนักศึกษา ที่มีต่อการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิจาก อาจารย์ ข้าราชการและนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ ข้าราชการและนักศึกษาส่วนใหญ่ (ประมาณร้อยละ 60 – 60) มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ถ้าเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างอาจารย์และข้าราชการ ที่มีต่อการบริหารจัดการในแต่ละด้านจะเห็นได้ชัด ข้าราชการมีความพึงพอใจในด้านระบบการบริหารจัดการ อยู่ในระดับน้อยหรือน้อยที่สุด มากร้อยละ 86.8 ในขณะที่อาจารย์มีความพึงพอใจในการอาคาร/สถานที่ ในระดับน้อยหรือน้อยที่สุดใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 47.0 และ 5.0 ตามลำดับ ส่วนด้านบรรยากาศในการทำงานนั้นพบว่าอาจารย์มีความพึงพอใจในระดับมากหรือมากที่สุดร้อยละ 33.7 ในขณะที่ข้าราชการมีความพึงพอใจในระดับมากหรือมากที่สุดเพียงร้อยละ 24.4 เท่านั้น นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการในภาพรวม และในด้านต่างๆทุกด้านมากกว่าอาจารย์และข้าราชการ เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจของอาจารย์ ข้าราชการและนักศึกษาต่อการบริหารจัดการในภาพรวมและในด้านต่างๆ พบว่าอาจารย์ ข้าราชการและนักศึกษามีระดับมีความพึงพอใจในด้านระบบการบริหารจัดการในภาพรวมและในด้านต่างๆเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในด้านการให้บริการ/สวัสดิการ

ศุณิศา กุฎอินทร์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะการมีงานทำ ความต้องการและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจที่สำเร็จการศึกษาปี 2549 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะบริหารธุรกิจประจำปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,729 คน ผลการศึกษา พบว่าความพึงพอใจของบัณฑิตในด้านหลักสูตร วิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ และวิทยาเขตชุมชนพระนครมีระดับความพึงพอใจ

ปานกลาง ส่วนวิทยาเขตโชติเวช ค่าเฉลี่ยรวมมีระดับความพึงพอใจน้อย ค่าเฉลี่ยรวมในด้านครูผู้สอน ทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยรวมด้านการบริการทางวิชาการของเจ้าหน้าที่ ทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมด้านสภาพแวดล้อมของอาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจปานกลาง และค่าเฉลี่ยรวมด้านห้องสมุดและศูนย์วิทยบริการทั้ง 4 วิทยาเขต มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เลห์มานน์ และมีห์เรนส์ (Lehmann & Mehrens, 1971, p. 136) ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูในอุดมคติจากนิสิต วิทยาลัยเวสต์เทิร์นวอชิงตัน จำนวน 443 คนพบว่า ครูในอุดมคติควรมีลักษณะ คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างกว้างขวาง และค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เสมอ มีความสนใจและกระตือรือร้นในวิชาที่สอน มีความยืดหยุ่นสามารถกระตุ้นและสามารถสนองความต้องการของนักเรียนได้ เตรียมการสอนเป็นประจำ ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม มีความสามารถในการอธิบายอย่างชัดเจน แจ่มแจ้ง และคำนึงถึงระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนด้วย

โรไมน์ (Romine, 1974, p. 139-143) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องบรรยากาศที่เกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้ดีขึ้น โดยสำรวจความเห็นจากอาจารย์คณะต่าง ๆ และนักศึกษามหาวิทยาลัยโคโลราโดสหรัฐอเมริกา พบว่า บรรยากาศการสอนที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพของครู เป็นผู้กระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน มีความกระตือรือร้น สนใจในวิชาที่ตนสอน
2. ด้านการจัดและการเตรียมการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจในวิชาที่ตนสอน
3. ด้านการสอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมิใช่เป็นแต่เพียงผู้ฟัง
4. ด้านเนื้อหา ครูต้องพูดชัดเจนใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด
5. ด้านการประเมินผล การนำข้อมูลย้อนกลับ การเสริมแรงทางการเรียนต้องมีการทดสอบหรือรายงาน เมื่อประเมินผลแล้วต้องแจ้งให้ผู้เรียนทราบและให้รู้สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นด้วย
6. ด้านช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มเติม มีการจัดเวลาเพื่อสอนให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มพิเศษ

โคแกน (Cogan, 1975, p. 135-139) ได้ศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์และนักศึกษาทำให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น ยิ่งอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกันมากนักศึกษามีโอกาสพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสูงสุดมากเพียงนั้น และ

ลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษาจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักศึกษา นักศึกษามีความศรัทธาในตัวอาจารย์จะช่วยให้ศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำกิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

มอริสัน (Morrison, 1980, p. 2022-A) ได้ศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการในอุดมคติกับสภาพที่เป็นจริง และนักศึกษามีระดับความพึงพอใจในเรื่องนี้ด้วย โดยศึกษาจากนักศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโทที่มีอายุเกิน 29 ปี ของมหาวิทยาลัยมิสซูรีโคลัมเบีย และมหาวิทยาลัยมิสซูรีแอสซัส โดยให้นักศึกษาแต่ละคนตอบแบบสอบถามแบบซึ่งแมนติก ดีเฟเฟอร์เรนเชียลของเพอวิน (Pervin) เพื่อที่จะวัดความสอดคล้องและความแตกต่างระหว่างการรับรู้ที่เป็นอุดมคติกับที่เป็นจริง หลังจากนั้นให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจทางวิชาการในเรื่อง เพศ ระดับชั้นปี และวิทยาเขตที่ต่างกัน สำหรับความพึงพอใจพบว่าระดับชั้นปีเป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีผลบ่งชี้ว่านักศึกษاپริญญาโทมีความพึงพอใจสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พงส์ ฮอร์ดาล (Pong Horadal, 1987, p. 73 - 78) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องอนาคตของอาชีวศึกษาในประเทศไทยในอีก 9 ปี โดยใช้เดลฟาย ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยสรุปประเด็นปัญหาไว้ดังนี้

1. หลักการมีแนวโน้มที่เป็นไปได้ดังนี้ คือ สามารถนำไปประกอบอาชีพในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การเรียนด้านทฤษฎีและปฏิบัติต้องมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี
2. หลักสูตรควรเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี และพัฒนาให้สอดคล้องกับความถนัดและความต้องการของแต่ละบุคคล
3. ผู้สอนควรมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอย่างน้อย 3 ปี และได้รับการฝึกโดยตรงในสถานประกอบการเป็นประจำทุกปี ตลอดจนการศึกษาอบรมทุกช่วงเวลา
4. เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรและลักษณะของงานในสถานประกอบการ เครื่องมือ เครื่องจักรใหม่ ๆ ต้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยผู้วิจัยเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 9 คณะ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน คน แบ่งออกเป็น

นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์	จำนวน	2,649	คน
นักศึกษาคณะคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	จำนวน	325	คน
นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	จำนวน	446	คน
นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	จำนวน	410	คน
นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	จำนวน	1,401	คน
นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	จำนวน	724	คน
นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	จำนวน	607	คน
นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์	จำนวน	413	คน
นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ	จำนวน	3,639	คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 9 คณะ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ผู้วิจัยได้ใช้ การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .10 ขนาดของความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 10 ได้จำนวนนักศึกษา 551 คน แบ่งออกเป็น

นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์	จำนวน	66	คน
นักศึกษาคณะคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	จำนวน	56	คน
นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	จำนวน	59	คน
นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	จำนวน	58	คน
นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	จำนวน	65	คน
นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	จำนวน	62	คน
นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	จำนวน	61	คน
นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์	จำนวน	58	คน
นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ	จำนวน	66	คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม มีลักษณะคำถามให้เลือกตอบและคำถามที่ให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในด้านต่างๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท์ (Likert Scale, 1932) หรือ วิธีการประเมินแบบรวมค่า (Method of Summated Rating) โดยประเมินทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความต้องการทางกาย ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านความมีสุนทรียภาพ มีข้อคำถาม 36 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended Questions)

การสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามและกำหนดกรอบแนวคิด ในการวิจัย
 2. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ เอกสารต่างๆ ทฤษฎีในเรื่องความพึงพอใจ การจัดการศึกษา และความต้องการที่มีต่อการจัดการศึกษาของสถาบันอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างคำถาม

3. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย

4. เพื่อให้เกิดความแน่ใจและเชื่อมั่นว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้จะมีคุณภาพ น่าเชื่อถือ ผู้วิจัยศึกษาจึงได้ทำการทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดสอบหาค่าความเชื่อถือ (Reliability) และหาความเที่ยงตรง (Validity) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบจำนวน 50 คน โดยหาค่าความเชื่อถือได้โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของ Cronbach โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ n = จำนวนข้อทั้งหมด
 $\sum S_i^2$ = ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_x^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

5. ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยให้ผู้ช่วยวิจัยและนักศึกษาช่วยแจกแบบสอบถาม

2. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เท่านั้น มาใช้วิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว ได้นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science : SPSS) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งในลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่วิจัย วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่เป็นร้อยละ (Percentage) และหาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในด้านต่างๆ ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตหรือมัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ Std dev หรือ SD)

ระดับความพึงพอใจ	ค่าน้ำหนักของคะแนนเลือกตอบ
มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

เกณฑ์แปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ พึงพอใจน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามตัวแปรเพศ คณะที่ศึกษาอยู่ และผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โดยใช้สถิติ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม และ ANOVA (One-Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากรที่มากกว่า 2 กลุ่ม แล้วทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่า t -test เป็นค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประชากร 2 กลุ่ม
F	แทน	ค่า F -test เป็นค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยประชากรมากกว่า 2 กลุ่ม

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ คณะที่ศึกษาอยู่ และผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามตัวแปรเพศ คณะที่ศึกษาอยู่ และผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ คณะที่ศึกษาอยู่ และผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครทั้ง 9 คณะ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 551 คน สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบสภาพความสมบูรณ์ และนำมาใช้ในการวิเคราะห์ จำนวน 551 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

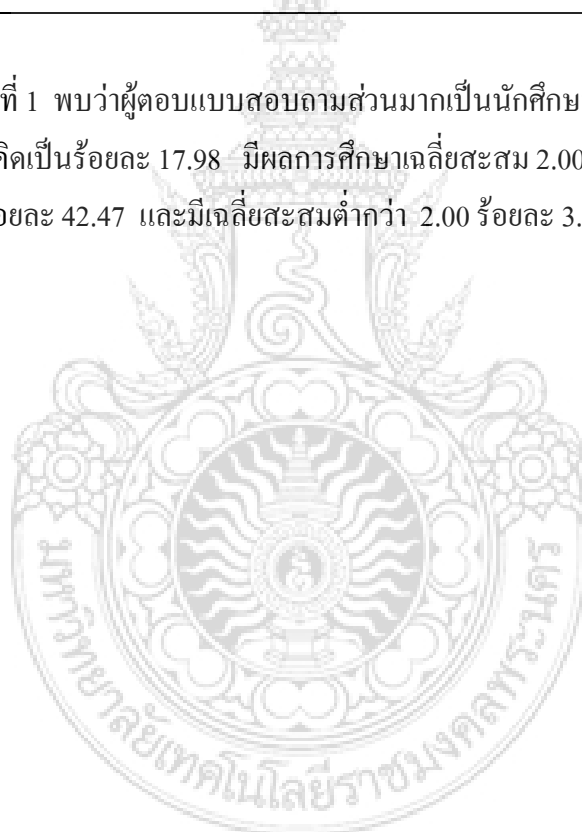
ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ คณะที่ศึกษาอยู่ และผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	n = 551	
		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	215	39.02
	หญิง	336	60.98
คณะที่ศึกษาอยู่	คณะวิศวกรรมศาสตร์	66	11.98
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	56	10.16
	คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น	59	10.71
	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ	57	10.34
	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์	66	11.98
	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	62	11.25
	คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	61	11.07
	คณะศิลปศาสตร์	58	10.53
	คณะบริหารธุรกิจ	66	11.98

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	n = 551	
		จำนวน	ร้อยละ
ผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม	เฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00	21	3.81
	เฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.99	296	53.72
	เฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป	234	42.47
รวม		551	100

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นนักศึกษาเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 60.98 ที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 17.98 มีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.99 ร้อยละ 53.72 เฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไปร้อยละ 42.47 และมีเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 ร้อยละ 3.81

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและรายด้าน ปรากฏดังตารางที่ 2 – 7

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยภาพรวม

ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา	รวม (n = 551)		ระดับ	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านความต้องการทางกาย	3.01	0.41	ปานกลาง	4
2. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	3.21	0.21	ปานกลาง	3
3. ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ	3.32	0.14	ปานกลาง	1
4. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.27	0.21	ปานกลาง	2
5. ด้านความมีสุนทรียภาพ	2.85	0.31	ปานกลาง	5
เฉลี่ยรวม	3.13	0.20	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยภาพรวม มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ ($\bar{x} = 3.32$) รองลงมาคือด้านด้านความรู้ความเข้าใจ ($\bar{x} = 3.27$) ด้านความมั่นคงปลอดภัย ($\bar{x} = 3.21$) ด้านความความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านความมีสุนทรียภาพ ($\bar{x} = 2.85$)

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ด้านความต้องการทางกาย

ข้อที่	ด้านความต้องการทางกาย	รวม		ระดับ	อันดับ
		(n = 551)			
		\bar{x}	S.D.		
1	ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร	3.59	0.89	มาก	1
2	จำนวนห้องเรียนได้สัดส่วนเหมาะสมกับนักศึกษา	3.27	0.97	ปานกลาง	4
3	จำนวนห้องน้ำเพียงพอสำหรับให้บริการแก่นักศึกษา	2.54	1.14	ปานกลาง	8
4	ระบบแสงสว่างและระบบปรับอากาศ	3.29	1.02	ปานกลาง	3
5	ความทันสมัยและความเพียงพอกับความต้องการใช้บริการห้องสมุด	2.92	1.07	ปานกลาง	7
6	ความเพียงพอของซุ้มอ่านหนังสือหรือที่นั่งพักผ่อน	2.48	1.07	น้อย	9
7	การจัดอุปกรณ์และสถานที่เล่นกีฬา	2.42	1.09	น้อย	10
8	ระดับราคาในการจัดจำหน่ายอาหาร	3.39	0.99	ปานกลาง	2
9	การบริการเงินทุนเพื่อการศึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหา	3.09	0.98	ปานกลาง	5
10	การบริการด้านการดูแลและรักษาสุขภาพ	3.07	0.95	ปานกลาง	6
เฉลี่ยรวม		3.01	0.41	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความต้องการทางกาย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{x} = 3.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 1 ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก($\bar{x} = 3.59$)

รองลงมาคือ ข้อ 8 ระดับราคาในการจัดจำหน่ายอาหาร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.39$) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 7 การจัดอุปกรณ์และสถานที่เล่นกีฬา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.42$)

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมั่นคงปลอดภัย

ข้อที่	ด้านความมั่นคงปลอดภัย	รวม		ระดับ	อันดับ
		(n = 551)			
		\bar{x}	S.D.		
1	อาจารย์มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน	3.48	0.89	ปานกลาง	1
2	สถานที่เรียน บริเวณอาคาร ทางเดินและสภาพภายในมหาวิทยาลัยมีสภาพร่มรื่น และปลอดภัย	3.01	1.01	ปานกลาง	6
3	โรงอาหารจัดจำหน่ายอาหารที่หลากหลายมีคุณภาพ สะอาด และมีประโยชน์ต่อสุขภาพ	3.13	1.06	ปานกลาง	5
4	การมีโอกาสดังแสดงความคิดเห็น หรือเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการต่างๆของมหาวิทยาลัย	2.92	1.00	ปานกลาง	7
5	กฎเกณฑ์และระเบียบของมหาวิทยาลัย	3.45	0.91	ปานกลาง	2
6	หลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ทุนการศึกษาอย่างยุติธรรม	3.32	0.94	ปานกลาง	3
7	ความสะดวกในการบริการลงทะเบียน และเพิ่ม/ถอนวิชาเรียน	3.15	1.01	ปานกลาง	4
เฉลี่ยรวม		3.21	0.21	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมั่นคงปลอดภัย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{x} = 3.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 1 อาจารย์มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{x} = 3.48$) รองลงมาคือ ข้อ 5 กฎเกณฑ์และระเบียบของมหาวิทยาลัย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{x} = 3.45$) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 4 การมีโอกาสดูแลความคิดเห็น หรือเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการต่างๆของมหาวิทยาลัย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{x} = 2.92$)

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ

ข้อที่	ด้านการยอมรับจากสังคม และได้รับการยกย่องนับถือ	รวม		ระดับ	อันดับ
		(n = 551)			
		\bar{x}	S.D.		
1	การเอาใจใส่ ดูแลนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา	3.51	1.01	มาก	1
2	การสอน โดยให้นักศึกษา มีวิธีการเรียนรู้ได้ หลายๆ รูปแบบ โดยคำนึงถึงความต้องการและ ความสามารถของนักศึกษา	3.40	0.87	ปานกลาง	2
3	การมีส่วนร่วมและแสดงออกซึ่งความสามารถ และเป็นที่ยอมรับในกิจกรรมหรือ โครงการต่างๆ	3.35	0.86	ปานกลาง	4
4	การส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงถึงความสามารถที่ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	3.38	0.87	ปานกลาง	3
5	การส่งเสริมการกีฬาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างนักศึกษา	3.23	1.03	ปานกลาง	6
6	ตำแหน่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา เหมาะสมตามสถานภาพ	3.27	0.87	ปานกลาง	5
7	การบริการให้คำปรึกษาแนะแนวทางการศึกษา และปัญหาส่วนตัว	3.08	0.98	ปานกลาง	7
เฉลี่ยรวม		3.32	0.14	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 1 การเอาใจใส่ ดูแลนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$) รองลงมาคือ ข้อ 2 การสอน โดยให้นักศึกษา มีวิธีการเรียนรู้ได้หลายๆ

รูปแบบ โดยคำนึงถึงความต้องการและความสามารถของนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 7 การบริการให้คำปรึกษาแนะแนวด้านการศึกษาและปัญหาส่วนตัว มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.08$)

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความเข้าใจ

ข้อที่	ด้านความรู้ความเข้าใจ	รวม		ระดับ	อันดับ
		(n = 551)			
		\bar{x}	S.D.		
1	อาจารย์มีความรู้ดีและสอนเข้าใจง่าย	3.51	0.95	มาก	1
2	การลำดับวิชาเรียนในตารางสอนเหมาะสม	3.33	0.99	ปานกลาง	3
3	วิชาเรียนต่างๆ ในแผนการเรียนช่วยในการพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพเฉพาะมากขึ้น	3.49	0.91	ปานกลาง	2
4	การประชาสัมพันธ์ข่าวสารของมหาวิทยาลัย	2.99	1.10	ปานกลาง	6
5	การให้บริการอินเทอร์เน็ต	3.13	1.19	ปานกลาง	5
6	ขั้นตอนการให้บริการด้านต่างๆ เช่นการชำระเงิน การลงทะเบียน ฯลฯ	3.17	0.97	ปานกลาง	4
เฉลี่ยรวม		3.27	0.21	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความเข้าใจ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 1 อาจารย์มีความรู้ดีและสอนเข้าใจง่าย ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$) รองลงมาคือ ข้อ 3 วิชาเรียนต่างๆ ในแผนการเรียนช่วยในการพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพเฉพาะมากขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.49$) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่อการจัด

การศึกษาน้อยกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 4 การประชาสัมพันธ์ข่าวสารของมหาวิทยาลัย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{x} = 2.99$)

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีสุนทรียภาพ

ข้อที่	ด้านความมีสุนทรียภาพ	รวม		ระดับ	อันดับ
		(n = 551)			
		\bar{x}	S.D.		
1	สภาพห้องเรียนทั่วไปสะอาดและสวยงาม	3.11	1.04	ปานกลาง	1
2	วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นระเบียบและเรียบร้อย	3.07	0.98	ปานกลาง	2
3	การจัดบริเวณซุ้มอ่านหนังสือมีความสะอาดและร่มรื่น	2.69	1.09	ปานกลาง	5
4	ห้องน้ำสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น	2.30	1.32	น้อย	6
5	การอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา	2.92	0.96	ปานกลาง	4
6	การติดต่อสื่อสารกันเป็นไปอย่างสุภาพ มีประโยชน์และทำให้รู้สึกสบายใจ	3.03	1.03	ปานกลาง	3
เฉลี่ยรวม		2.85	0.31	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีสุนทรียภาพ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{x} = 2.85$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 1 อาจารย์สภาพห้องเรียนทั่วไปสะอาดและสวยงาม ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{x} = 3.11$) รองลงมาคือ ข้อ 2 วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นระเบียบและเรียบร้อย มีคะแนน

เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{x} = 3.07$) ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 4 ห้องน้ำสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย($\bar{x} = 2.30$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามตัวแปรเพศ คณะที่ศึกษาอยู่ และผลการศึกษาลดละเลย

ตารางที่ 8 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา	เพศ				<i>t</i>	P - values
	ชาย (n = 215)		หญิง (n = 336)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านความต้องการทางกาย	3.09	0.78	3.36	2.95	2.226*	0.027
2. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	3.24	0.82	3.19	0.68	0.743	0.458
3. ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ	3.30	0.87	3.33	0.65	0.447	0.655
4. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.23	0.90	3.30	0.73	0.879	0.380
5. ด้านความมีสุนทรียภาพ	2.95	0.95	2.79	0.82	2.023*	0.044
เฉลี่ยรวม	3.16	0.78	3.11	0.61	0.822	0.411

หมายเหตุ * $P < 0.05$

จากตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความต้องการทางกายและด้านความมีสุนทรียภาพมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามคณะที่ศึกษา

ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา	คณะที่ศึกษาอยู่																	
	วิศวกรรม		วิทยา		สิ่งทอฯ		สถาปัตย์ฯ		คหกรรมฯ		ครุศาสตร์ฯ		สื่อสารฯ		ศิลป์ฯ		บริหารฯ	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ด้านความต้องการทางกาย	3.08	0.68	3.17	0.69	2.72	0.56	2.96	0.71	3.05	0.80	3.06	0.86	3.01	0.65	2.83	0.70	3.14	0.60
2. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	3.31	0.76	3.33	0.69	2.88	0.63	3.07	0.75	3.43	0.79	3.03	0.89	3.21	0.63	3.19	0.77	3.39	0.53
3. ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ	3.34	0.71	3.52	0.61	3.06	0.63	3.13	0.78	3.58	0.72	3.13	1.02	3.14	0.63	3.55	0.68	3.37	0.63
4. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.08	0.75	3.56	0.68	3.00	0.67	3.12	0.90	3.49	0.88	3.10	1.04	3.24	0.64	3.43	0.77	3.42	0.60
5. ด้านความมีสุนทรียภาพ	2.78	0.89	2.84	0.94	2.30	0.79	2.84	0.88	3.10	0.78	3.08	1.05	2.86	0.73	2.90	0.87	2.95	0.72
เฉลี่ยรวม	3.12	0.65	3.28	0.64	2.79	0.56	3.02	0.73	3.33	0.72	3.08	0.91	3.09	0.56	3.18	0.63	3.26	0.51

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวม ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยฯ สูงที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.33 รองลงมาคือนักศึกษาคณะคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีคะแนนเฉลี่ย 3.26 ส่วนคณะที่นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าคณะอื่นๆ ได้แก่ นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มีคะแนนเฉลี่ย 2.79

ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามคณะที่ศึกษา

ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P - values
1. ด้านความต้องการทางกาย	ระหว่างกลุ่ม	8	9.895	1.237	2.523*	0.011
	ภายในกลุ่ม	542	256.678	0.490		
	รวม	550	275.573			
2. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	8	16.562	2.070	3.969*	0.000
	ภายในกลุ่ม	542	282.690	0.522		
	รวม	550	299.252			
3. ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ	ระหว่างกลุ่ม	8	20.347	2.543	4.856*	0.000
	ภายในกลุ่ม	542	283.885	0.524		
	รวม	550	304.232			
4. ด้านความรู้ความเข้าใจ	ระหว่างกลุ่ม	8	20.744	2.593	4.247*	0.000
	ภายในกลุ่ม	542	330.942	0.611		
	รวม	550	351.686			
5. ด้านความมีสุนทรียภาพ	ระหว่างกลุ่ม	8	26.384	3.298	4.510*	0.000
	ภายในกลุ่ม	542	396.311	0.731		
	รวม	550	422.696			
เฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	8	12.780	1.597	3.609*	0.000
	ภายในกลุ่ม	542	239.903	0.443		
	รวม	550	252.683			

หมายเหตุ * $P < 0.05$

จากตารางที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจำแนกตามคณะที่ศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีทดสอบแบบ LSD เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ดังตารางที่ 11 – 16

ตารางที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ภาพรวม เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา

คณะที่ศึกษาอยู่	วิศวะฯ	วิทย์ฯ	สิ่งทอฯ	สถาปัตย์ฯ	คหกรรมฯ	ครุศาสตร์	สื่อสารฯ	ศิลปฯ	บริหารฯ	
	\bar{x}	3.12	3.28	2.79	3.02	3.33	3.08	3.09	3.18	3.26
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.12	-	0.17	0.33*	0.10	0.21	0.04	0.03	0.06	0.14
คณะวิทยาศาสตร์ฯ	3.28	-	-	0.49*	0.26*	0.04	0.20	0.19	0.10	0.02
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอฯ	2.79	-	-	-	0.23	0.54*	0.29*	0.30*	0.39*	0.46*
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ	3.02	-	-	-	-	0.31*	0.06	0.07	0.16	0.23
คณะเทคโนโลยีคหกรรม	3.33	-	-	-	-	-	0.25*	0.24*	0.15	0.07
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3.08	-	-	-	-	-	-	0.01	0.10	0.18
คณะเทคโนโลยีสื่อสารฯ	3.09	-	-	-	-	-	-	-	0.09	0.17
คณะศิลปศาสตร์	3.18	-	-	-	-	-	-	-	-	0.08
คณะบริหารธุรกิจ	3.26	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * $P < 0.05$

จากตารางที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจำแนกตามคณะที่ศึกษา โดยภาพรวม พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา
มากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัด

การศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นและนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความต้องการทางกาย เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา

คณะที่ศึกษาอยู่	วิศวะฯ	วิทย์ฯ	สิ่งทอฯ	สถาปัตย์ฯ	คหกรรมฯ	ครุศาสตร์	สื่อสารฯ	ศิลปฯ	บริหารฯ	
	\bar{x}	3.08	3.17	2.72	2.96	3.05	3.06	3.01	2.83	3.14
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.08	-	0.08	0.36*	0.13	0.04	0.02	0.08	0.25*	0.06
คณะวิทยาศาสตร์ฯ	3.17	-	-	0.44*	0.21	0.12	0.10	0.16	0.33*	0.03
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอฯ	2.72	-	-	-	0.23	0.32*	0.34*	0.28*	0.11	0.42*
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ	2.96	-	-	-	-	0.09	0.11	0.05	0.12	0.18
คณะเทคโนโลยีคหกรรม	3.05	-	-	-	-	-	0.02	0.04	0.21	0.10
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3.06	-	-	-	-	-	-	0.06	0.23	0.08
คณะเทคโนโลยีสื่อสารฯ	3.01	-	-	-	-	-	-	-	0.17	0.13
คณะศิลปศาสตร์	2.83	-	-	-	-	-	-	-	-	0.31*
คณะบริหารธุรกิจ	3.14	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * $P < 0.05$

จากตารางที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความต้องการทางกาย จำแนกตามคณะที่ศึกษา พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นและนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมั่นคงปลอดภัย เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา

คณะที่ศึกษาอยู่	วิศวะฯ	วิทยาฯ	สิ่งทอฯ	สถาปัตย์ฯ	คหกรรมฯ	ครุศาสตร์	สื่อสารฯ	ศิลปฯ	บริหารฯ	
	\bar{x}	3.31	3.33	2.88	3.07	3.43	3.03	3.21	3.19	3.39
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.31	-	0.02	0.43*	0.24	0.12	0.28*	0.10	0.12	0.08
คณะวิทยาศาสตร์ฯ	3.33	-	-	0.45*	0.27*	0.09	0.31*	0.13	0.15	0.06
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอฯ	2.88	-	-	-	0.19	0.55*	0.15	0.33*	0.31*	0.51*
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ	3.07	-	-	-	-	0.36*	0.04	0.14	0.12	0.33*
คณะเทคโนโลยีคหกรรม	3.43	-	-	-	-	-	0.40*	0.22	0.24	0.03
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3.03	-	-	-	-	-	-	0.18	0.16	0.37*
คณะเทคโนโลยีสื่อสารฯ	3.21	-	-	-	-	-	-	-	0.02	0.19
คณะศิลปศาสตร์	3.19	-	-	-	-	-	-	-	-	0.21
คณะบริหารธุรกิจ	3.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * $P < 0.05$

จากตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมั่นคงปลอดภัย จำแนกตามคณะที่ศึกษา พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นและนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยีมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบและนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา

คณะที่ศึกษาอยู่	วิศวะ	วิทย์	สิ่งทอ	สถาปัตย์	คหกรรม	ครุศาสตร์	สื่อสาร	ศิลป์	บริหาร	
	\bar{x}	3.34	3.52	3.06	3.13	3.58	3.13	3.14	3.55	3.37
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.34	-	0.18	0.28	0.21	0.23	0.22	0.21	0.21	0.03
คณะวิทยาศาสตร์	3.52	-	-	0.46*	0.39*	0.06	0.40*	0.39*	0.03	0.15
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ	3.06	-	-	-	0.07	0.52*	0.07	0.08	0.49*	0.31*
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	3.13	-	-	-	-	0.45*	0.01	0.005	0.42*	0.24
คณะเทคโนโลยีคหกรรม	3.58	-	-	-	-	-	0.45*	0.44*	0.03	0.20
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3.13	-	-	-	-	-	-	0.01	0.43*	0.25
คณะเทคโนโลยีสื่อสาร	3.14	-	-	-	-	-	-	-	0.41*	0.24
คณะศิลปศาสตร์	3.55	-	-	-	-	-	-	-	-	0.18
คณะบริหารธุรกิจ	3.37	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * $P < 0.05$

จากตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ จำแนกตามคณะที่ศึกษา พบว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

และการออกแบบและนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ
ออกแบบแฟชั่นมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ นักศึกษา
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะครุ
ศาสตร์อุตสาหกรรมและนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัด
การศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อย
กว่านักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความเข้าใจ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา

คณะที่ศึกษาอยู่	วิชา	วิศวะ	วิทย์	สิ่งทอ	สถาปัตย์	คหกรรม	ครุศาสตร์	สื่อสารฯ	ศิลปฯ	บริหารฯ
	\bar{x}	3.08	3.56	3.00	3.12	3.49	3.10	3.24	3.43	3.42
คณะวิศวกรรมศาสตร์	3.08	-	0.48*	0.08	0.04	0.41*	0.02	0.16	0.35*	0.34*
คณะวิทยาศาสตร์ฯ	3.56	-	-	0.57*	0.45*	0.08	0.46*	0.33*	0.13	0.14
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอฯ	3.00	-	-	-	0.12	0.49*	0.11	0.24	0.43*	0.43*
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ	3.12	-	-	-	-	0.37*	0.01	0.12	0.31*	0.31*
คณะเทคโนโลยีคหกรรม	3.49	-	-	-	-	-	0.38*	0.25	0.06	0.06
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3.10	-	-	-	-	-	-	0.13	0.32*	0.32*
คณะเทคโนโลยีสื่อสารฯ	3.24	-	-	-	-	-	-	-	0.19	0.19
คณะศิลปศาสตร์	3.43	-	-	-	-	-	-	-	-	0.004
คณะบริหารธุรกิจ	3.42	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * $P < 0.05$

จากตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความรู้ความเข้าใจ จำแนกตามคณะที่ศึกษา พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และนักศึกษาคณะ

บริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ และออกแบบแฟชั่น นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบและนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและนักศึกษาคณะเทคโนโลยี สื่อสารมวลชน นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมี คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และ นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และนักศึกษาคณะ บริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีสุนทรียภาพ เป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD โดยจำแนกตามคณะที่ศึกษา

คณะที่ศึกษาอยู่	วิศวะฯ	วิทฯ	สิ่งทอฯ	สถาปัตยฯ	คหกรรมฯ	ครุศาสตร์	สื่อสารฯ	ศิลปฯ	บริหารฯ	
	\bar{x}	2.78	2.84	2.30	2.84	3.10	3.08	2.86	2.90	2.95
คณะวิศวกรรมศาสตร์	2.78	-	0.06	0.47*	0.06	0.33*	0.30*	0.08	0.13	0.17
คณะวิทยาศาสตร์ฯ	2.84	-	-	0.54*	0.00	0.26	0.24	0.02	0.07	0.11
คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอฯ	2.30	-	-	-	0.54*	0.80*	0.78*	0.56*	0.60*	0.65*
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ	2.84	-	-	-	-	0.26	0.24	0.02	0.07	0.11
คณะเทคโนโลยีคหกรรม	3.10	-	-	-	-	-	0.03	0.25	0.20	0.15
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	3.08	-	-	-	-	-	-	0.22	0.17	0.13
คณะเทคโนโลยีสื่อสารฯ	2.86	-	-	-	-	-	-	-	0.05	0.09
คณะศิลปศาสตร์	2.90	-	-	-	-	-	-	-	-	0.05
คณะบริหารธุรกิจ	2.95	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * $P < 0.05$

จากตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านความมีสุนทรียภาพ จำแนกตามคณะที่ศึกษา พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น แต่น้อยกว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์และนักศึกษาคณะครุ

ศาสตร์อุตสาหกรรม นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะ
อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบและนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและ
นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัด
การศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนรายคู่
อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 17 แสดงคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามผลการศึกษา
เฉลี่ยสะสม

ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา	ผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม					
	ต่ำกว่า 2.00 (n = 21)		2.00 – 2.99 (n = 296)		3.00 ขึ้นไป (n = 234)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านความต้องการทางกาย	3.17	0.78	3.02	0.70	2.97	0.71
2. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	3.14	0.82	3.22	0.72	3.20	0.76
3. ด้านการยอมรับจากสังคม และได้รับการยกย่องนับถือ	3.28	0.89	3.36	0.70	3.27	0.79
4. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.38	0.71	3.27	0.77	3.27	0.84
5. ด้านความมีสุนทรียภาพ	2.98	0.10	2.87	0.89	2.82	0.84
เฉลี่ยรวม	3.19	0.77	3.15	0.67	3.10	0.69

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมพบว่านักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 จะมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสูงที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.19 รองลงมาคือนักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม 2.00 -2.99 มีคะแนนเฉลี่ย 3.15 ส่วนนักศึกษาที่มีผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไปมีความพึงพอใจต่อการศึกษาน้อยกว่าช่วงอื่นๆ มีคะแนนเฉลี่ย 3.10

ตารางที่ 18 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามผลการศึกษาน้อย สะสม

ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P - values
1. ด้านความต้องการทางกาย	ระหว่างกลุ่ม	2	0.863	0.431	0.860	0.424
	ภายในกลุ่ม	548	274.710	0.501		
	รวม	550	275.573			
2. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	2	0.177	0.089	0.162	0.850
	ภายในกลุ่ม	548	299.075	0.546		
	รวม	550	299.252			
3. ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.184	0.592	1.071	0.343
	ภายในกลุ่ม	548	303.048	0.553		
	รวม	550	304.232			
4. ด้านความรู้ความเข้าใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.265	0.132	0.206	0.814
	ภายในกลุ่ม	548	351.421	0.641		
	รวม	550	351.686			
5. ด้านความมีสุนทรียภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.632	0.316	0.410	0.664
	ภายในกลุ่ม	548	422.063	0.770		
	รวม	550	422.696			
เฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.316	0.158	0.344	0.709
	ภายในกลุ่ม	548	252.367	0.461		
	รวม	550	252.683			

หมายเหตุ * $P < 0.05$

จากตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามผลการศึกษาน้อยสะสม โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้ง 9 คณะ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ผู้วิจัยได้ใช้ การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-610) ได้จำนวนนักศึกษา 551 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเกอร์ (Best & Kahn ; 1993, p.247) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครใน 5 ด้าน คือ ด้านความต้องการทางกาย ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านความมีสุนทรียภาพ จำนวน 36 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ได้ตัดแปลงเกณฑ์การแปลความหมายค่า ของบุญชม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว การเรียงช่วงลำดับคะแนนจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติทดสอบที (t -test) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามจำแนกตามตัวแปรเพศ คณะที่ศึกษาอยู่ และผลการศึกษานี้จะแสดงผลความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for window ซึ่งมีแนวทางในการศึกษาค้นคว้า สรุปและเสนอแนะในการศึกษา ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นนักศึกษาเพศหญิงจำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 60.98 ที่เหลือเป็นเพศชาย จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 17.98

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 11.98 เป็นคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 10.16 เป็นนักศึกษา

คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 10.71 เป็นนักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 10.34 เป็นนักศึกษาคณะ เทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 11.98 เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ อดุสาหกรรมจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25 เป็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 11.07 เป็นนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 10.53 และเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 11.98

ผู้ตอบแบบสอบถามมีผลการศึกษเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.99 จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 53.72 มีผลการศึกษเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไปจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 42.47 และมีเฉลี่ย สะสมต่ำกว่า 2.00 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 3.81

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในด้านต่างๆ พบว่า

ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยภาพรวม มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางโดยมีคะแนน เฉลี่ย 3.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือเท่ากับ 3.32 รองลงมาคือด้านด้านความรู้ ความเข้าใจ เท่ากับ 3.27 ด้านความมั่นคงปลอดภัยเท่ากับ 3.21 ด้านความความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านความมีสุนทรียภาพเท่ากับ 2.85

ด้านความต้องการทางกาย ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 1 ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.59 รองลงมาคือ ข้อ 8 ระดับราคาในการจัดจำหน่ายอาหาร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.39 ส่วนข้อ ที่มีความพึงพอใจต่อการศึกษาน้อยกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 7 การจัดอุปกรณ์และสถานที่เล่น กีฬา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยเท่ากับ 2.42

ด้านความมั่นคงปลอดภัย ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.21 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 1 อาจารย์มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.48 รองลงมาคือ ข้อ 5 กฎเกณฑ์และระเบียบของมหาวิทยาลัย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลางเท่ากับ 3.45 ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 4

การมีโอกาสดแสดงความคิดเห็น หรือเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการต่างๆของมหาวิทยาลัย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 2.92

ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.32 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 1 การเอาใจใส่ ดูแลนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 3.51 รองลงมาคือ ข้อ 2 การสอนโดยให้นักศึกษา มีวิธีการเรียนรู้ได้หลายๆ รูปแบบ โดยคำนึงถึงความต้องการและความสามารถของนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.40 ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 7 การบริการให้คำปรึกษาแนะแนวด้านการศึกษาและปัญหาส่วนตัว มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.08

ด้านความรู้ความเข้าใจ ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.27 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 1 อาจารย์มีความรู้ดี และสอนเข้าใจง่าย ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 3.51 รองลงมาคือ ข้อ 3 วิชาเรียนต่างๆ ในแผนการเรียนช่วยในการพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพเฉพาะมากขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.49 ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 4 การประชาสัมพันธ์ข่าวสารของมหาวิทยาลัย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 2.99

ด้านความมีสุนทรียภาพ ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 2.85 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 1 อาจารย์สภาพห้องเรียนทั่วไปสะอาดและสวยงาม ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.11 รองลงมาคือ ข้อ 2 วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นระเบียบและเรียบร้อย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 3.07 ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่ ข้อ 4 ห้องน้ำสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยเท่ากับ 2.30

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตามตัวแปรเพศ คณะที่ศึกษาอยู่ และผลการศึกษาลดละเลย

จำแนกตามตัวแปรเพศ การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความต้องการทางกาย และด้านความมีสุนทรียภาพมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามคณะที่ศึกษา การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยภาพรวมและตามคณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีทดสอบแบบ LSD เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า

ภาพรวม การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นและนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ นักศึกษา คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ด้านความต้องการทางกาย การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่านักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยีมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะอุตสาหกรรม
 สิ่งทอและออกแบบแฟชั่นและนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ
 ออกแบบแฟชั่นมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะ
 เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม นักศึกษาคณะเทคโนโลยี
 สื่อสารมวลชน และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยความพึง
 พอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
 ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ด้านความมั่นคงปลอดภัย การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
 ต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่านักศึกษาคณะ
 วิศวกรรมศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะ
 อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นและนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม นักศึกษาคณะ
 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่านักศึกษาคณะ
 อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบและ
 นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมี
 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่าคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ นักศึกษา
 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรม
 ศาสตร์และการออกแบบมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะ
 เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรม
 ศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา มากกว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์
 อุตสาหกรรม และนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัด
 การศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนรายคู่อื่นๆ
 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ การเปรียบเทียบความพึงพอใจของ
 นักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า
 นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษามากกว่า
 นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการ
 ออกแบบและนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
 นักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัด
 การศึกษาน้อยกว่าคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ นักศึกษาคณะ
 สถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่า

เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาน้อยกว่านักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนรายคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

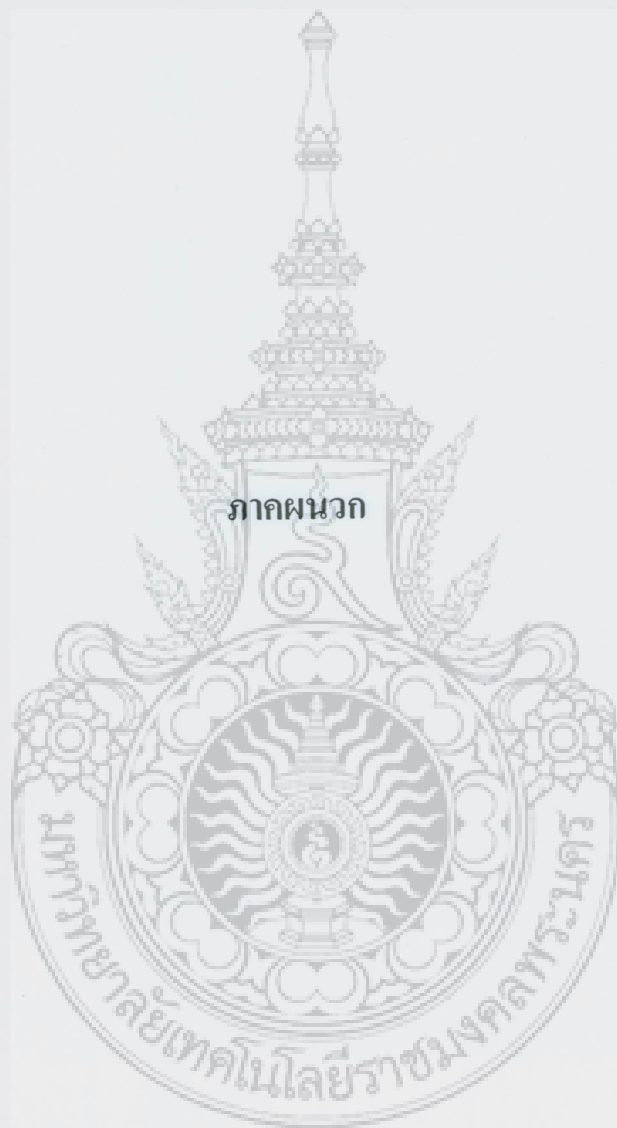
จำแนกตามผลการศึกษาดังกล่าว การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

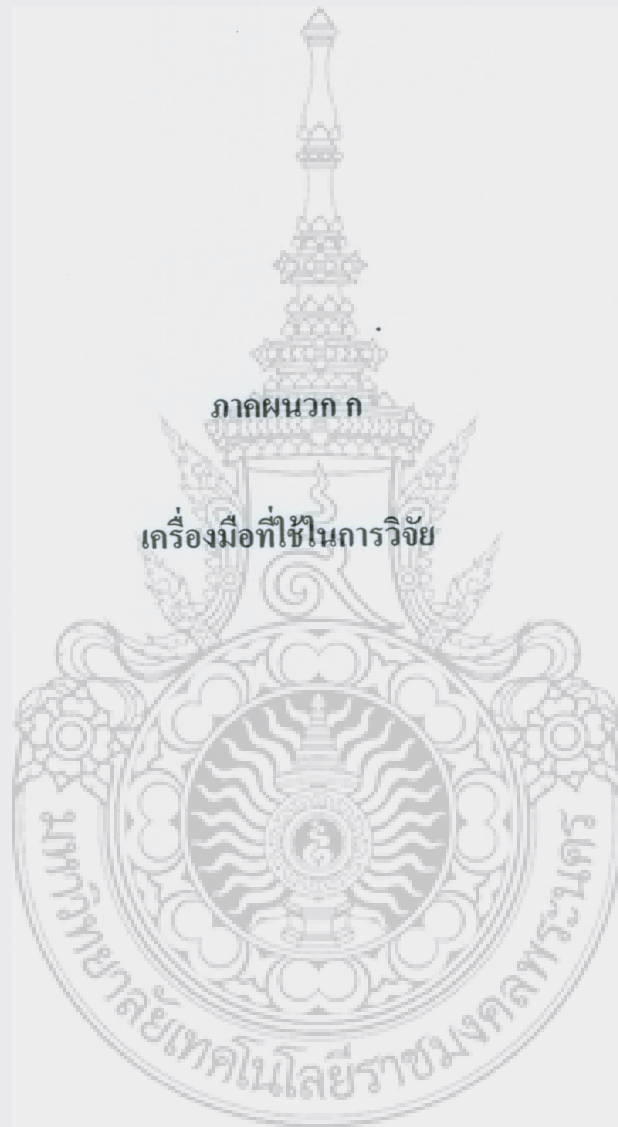
ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยเป็นการวิจัยเฉพาะช่วงเวลา(Cross – section research) ผลการวิจัยนี้เป็นการศึกษาอยู่ในช่วงระยะเวลา ปีงบประมาณ 2553 หากนำผลการวิจัยไปใช้ในช่วงระยะเวลาอื่น ควรคำนึงถึงสภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่อาจเปลี่ยนแปลงไปได้ ควรมีการนิเทศติดตามผลการใช้แนวการจัดประสบการณ์ในการศึกษาปฐมวัย
2. ควรศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา ตามรายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอน เพื่อนำผลมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา
3. ควรศึกษาสภาพปัญหาของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บรรณานุกรม

- กองกิจการนักศึกษา.(2550). *คู่มือนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปี 2550*.
กรุงเทพฯ: สุพีเรียพรีนติ้งเฮาส์ จำกัด.
- กัลยา วานิชย์ปัญญา . (2546) . *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล* . พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- เกศศิริ ปั้นธุระ. (2549). *ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา รายวิชาพฤติกรรมบรีโภคของผู้รับบริการการศึกษา ศูนย์การศึกษาครุฑพิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*.
รายงานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- นิเวศน์ ประสารศรี.(2547). *ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการบริหารงาน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคพายัพ*. เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ.
- บุญชม ศรีสะอาด. และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เพ็ญแข ศิริวรรณ. (2548). *รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ข้าราชการและนักศึกษา ที่มีต่อการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
สืบค้นเมื่อ ธันวาคม, 19, 2551 จาก <http://www.tu.ac.th.news>.
- สุนิดา กุอุอินทร์. (2550). *การติดตามภาวะการมีงานทำ ความต้องการและความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของบัณฑิตคณะบริหารธุรกิจ ที่สำเร็จการศึกษาปี 2549 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร* . วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อัจฉา นิตยพงษ์ชัย. (2546). *รายงานการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ต่อการจัดการศึกษาของวิทยาเขต*.สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ.
- Best, J. W. & Kahn, J.V. (1993). *Research in education*. (7 th ed). Boston : Allyn and Bacon.

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษา
ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อ

การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครประกอบด้วย

2.1 ด้านความต้องการทางกาย

2.2 ด้านความมั่นคงปลอดภัย

2.3 ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ

2.4 ด้านความรู้ความเข้าใจ

2.5 ด้านความมีสุนทรียภาพ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา

2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ใน และเติมคำตอบลงในช่องว่าง

3. ประโยชน์ที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้แนวทางประกอบการวางแผนการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครต่อไป

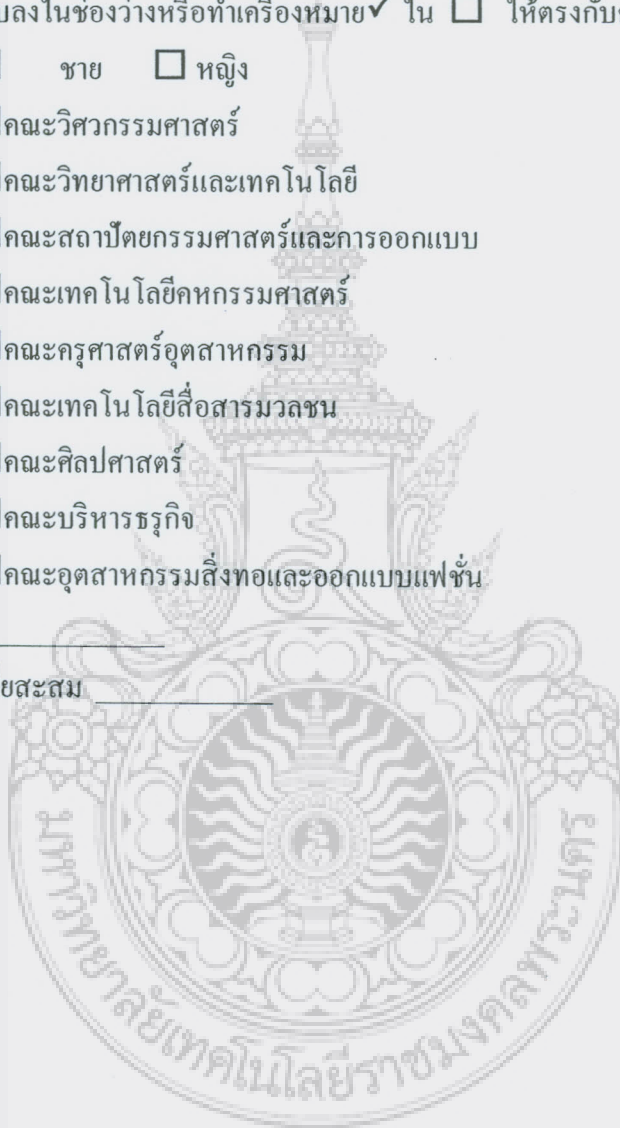

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษา
ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมคำตอบลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ใน ให้ตรงกับความจริงมากที่สุด

1. เพศ ชาย หญิง
2. คณะ คณะวิศวกรรมศาสตร์
 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
 คณะศิลปศาสตร์
 คณะบริหารธุรกิจ
 คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
3. ชั้นปีที่ _____
4. คณะเนนเฉลี่ยสะสม _____

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คำชี้แจง ให้นักศึกษาประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยฯ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความต้องการทางกาย					
1	ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร					
2	จำนวนห้องเรียน ได้สัดส่วนเหมาะสมกับนักศึกษา					
3	จำนวนห้องน้ำเพียงพอสำหรับให้บริการแก่นักศึกษา					
4	ระบบแสงสว่างและระบบปรับอากาศ					
5	ความทันสมัยและความเพียงพอกับความต้องการใช้บริการห้องสมุด					
6	ความเพียงพอของซุ้มอ่านหนังสือหรือที่นั่งพักผ่อน					
7	การจัดอุปกรณ์และสถานที่เล่นกีฬา					
8	ระดับราคาในการจัดจำหน่ายอาหาร					
9	การบริการเงินทุนเพื่อการศึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหา					
10	การบริการด้านการดูแลและรักษาสุขภาพ					
	ด้านความมั่นคงปลอดภัย					
1	อาจารย์มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน					
2	สถานที่เรียน บริเวณอาคาร ทางเดินและสภาพภายในมหาวิทยาลัยมีสภาพร่มรื่น และปลอดภัย					
3	โรงอาหารจัดจำหน่ายอาหารที่หลากหลายมีคุณภาพ สะอาด และมีประโยชน์ต่อสุขภาพ					
4	การมีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการต่างๆของมหาวิทยาลัย					
5	กฎเกณฑ์และระเบียบของมหาวิทยาลัย					
6	หลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ทุนการศึกษาอย่างยุติธรรม					
7	ความสะดวกในการบริการลงทะเบียน และเพิ่ม/ถอนวิชาเรียน					

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการยอมรับจากสังคมและได้รับการยกย่องนับถือ					
1	การเอาใจใส่ ดูแลนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา					
2	การสอนโดยให้นักศึกษา มีวิธีการเรียนรู้ได้หลายๆ รูปแบบ โดยคำนึงถึงความต้องการและความสามารถของนักศึกษา					
3	การมีส่วนร่วมและแสดงออกซึ่งความสามารถและเป็นที่ยอมรับในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ					
4	การส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงถึงความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม					
5	การส่งเสริมการกีฬาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา					
6	ตำแหน่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา เหมาะสมตามสถานภาพ					
7	การบริการให้คำปรึกษาแนะแนวด้านการศึกษาและปัญหาส่วนตัว					
	ด้านความรู้ความเข้าใจ					
1	อาจารย์มีความรู้ดีและสอนเข้าใจง่าย					
2	การลำดับวิชาเรียนในตารางสอนเหมาะสม					
3	วิชาเรียนต่างๆ ในแผนการเรียนช่วยในการพัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาชีพเฉพาะมากขึ้น					
4	การประชาสัมพันธ์ข่าวสารของมหาวิทยาลัย					
5	การให้บริการอินเทอร์เน็ต					
6	ขั้นตอนการให้บริการด้านต่างๆ เช่นการชำระเงิน การลงทะเบียน ฯลฯ					

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความมีสุนทรียภาพ					
1	สภาพห้องเรียนทั่วไปสะอาดและสวยงาม					
2	วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นระเบียบและเรียบร้อย					
3	การจัดบริเวณซุ้มอ่านหนังสือมีความสะอาดและร่มรื่น					
4	ห้องน้ำสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น					
5	การอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา					
6	การติดต่อสื่อสารกันเป็นไปอย่างสุภาพ มีประโยชน์และทำให้รู้สึกสบายใจ					

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถาม)

ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อการจัดการศึกษาใน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

	Mean	Std Dev	Cases
1. V1.1	3.5800	.8827	50.0
2. V1.2	3.5000	.7354	50.0
3. V1.3	2.9800	.9581	50.0
4. V1.4	3.4800	.7887	50.0
5. V1.5	3.1000	.9949	50.0
6. V1.6	2.7400	1.0461	50.0
7. V1.7	2.5400	1.0144	50.0
8. V1.8	3.5200	.7624	50.0
9. V1.9	3.1800	.8003	50.0
10. V1.10	3.1400	.7562	50.0
11. V2.1	3.6600	.6581	50.0
12. V2.2	3.3400	.8478	50.0
13. V2.3	3.4400	.8609	50.0
14. V2.4	3.1800	.8965	50.0
15. V2.5	3.6800	.7126	50.0
16. V2.6	3.4800	.7624	50.0
17. V2.7	3.2000	.9897	50.0
18. V3.1	3.6400	.7494	50.0
19. V3.2	3.5800	.5746	50.0
20. V3.3	3.4200	.8593	50.0
21. V3.4	3.6600	.7982	50.0
22. V3.5	3.4200	.8352	50.0
23. V3.6	3.4800	.7887	50.0
24. V3.7	3.2400	.8704	50.0

25.	V4.1	3.8200	.8254	50.0
26.	V4.2	3.6000	.8330	50.0
27.	V4.3	3.7600	.7709	50.0
28.	V4.4	3.3200	.8676	50.0
29.	V4.5	3.3000	1.0546	50.0
30.	V4.6	3.3600	.9424	50.0
31.	V5.1	3.3600	.8020	50.0
32.	V5.2	3.3000	.9091	50.0
33.	V5.3	3.0000	.9476	50.0
34.	V5.4	2.3000	1.2976	50.0
35.	V5.5	2.9000	.8144	50.0
36.	V5.6	3.3400	1.0224	50.0

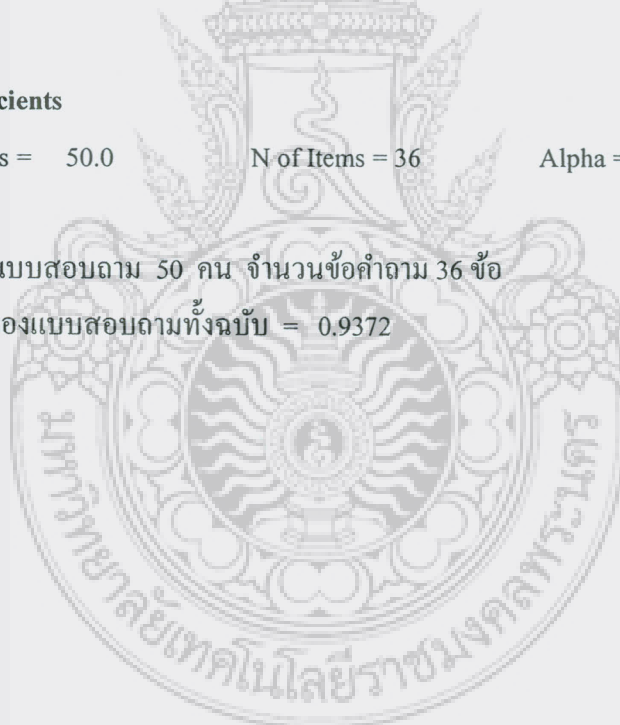
Reliability Coefficients

N of Cases = 50.0

N of Items = 36

Alpha = .9372

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 50 คน จำนวนข้อคำถาม 36 ข้อ
ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.9372

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย) นางพิชญา พุกผาสุข
ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mrs Pitchaya Pukbhasuk
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3410600761143
3. ตำแหน่งปัจจุบัน รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. หน่วยงานที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ e-mail
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ
1381 ถนนพินุลสงคราม เขตบางซื่อ กทม. 10800
โทร 0-2913-2424 ต่อ 113 โทรสาร 0-2913-2424 ต่อ 105
E-mail Pitchy2008@hotmail.com มือถือ 08-6904-3435
5. ประวัติการศึกษา
การศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกวิทย์ – คณิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการสอนคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ คณิตศาสตร์และสถิติ
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย
วิจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ในวิชาสถิติ 1